

Upravišтво: Ljubljana, Puccinijeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva
ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

Računi pri poš. ček. zavodu: Ljubljana
št. 17.749

IZKLUČNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva ima

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinijeva ulica št. 5,
telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

Giornata nera per gli aerei nemici

21 apparecchi nemici abbattuti — Mezzi corazzati nemici distrutti a sud di Tobruk

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data 10 dicembre 1941-XX il seguente bollettino di guerra n. 556:.

Nella zona di Sollum si è accentuata la pressione avversaria, sui caposaldi tenuti dalle nostre truppe.

A sud di Tobruk sono continuati i combattimenti: mezzi corazzati nemici risultano distrutti.

Formazioni aeree dell'Asse hanno rinnovato, con successo, gli attacchi contro notevoli ammassamenti di automezzi nemici ad est di Bir-el-Gobi e su autocorone in marcia; anche Tobruk e forti concentramenti di unità corazzate nella ad est della zona sono stati efficacemente bombardati.

In numerosi scontri aerei 19 apparecchi avversari risultano abbattuti: 13 dai nuovi apparecchi della nostra caccia, 6 da

quella germanica; due velivoli nemici distrutti dalla difesa contraerea di Agadabia e di Sollum. Otto nostri apparecchi risultano mancanti.

Acroplani nemici hanno lanciato bombole Derna e Bardia: in questa ultima località sono stati colpiti due ospedali da campo visibilmente recanti i segni della Croce Rossa; qualche ferito tra i ricoverati. Nella notte sul 10 l'aviazione avversaria ha attaccato Trapani: danni insignificanti.

Nostri aerei hanno bombardato, con visibile efficacia impianti dell'isola di Malta.

Un nostro proscafo di ritorno dalla Libia con 2.000 prigionieri britannici è stato silurato sotto le coste della Grecia da un sommergibile nemico. Sono in corso operazioni di salvataggio.

Črn dan za sovražna letala

21 sovražnih letal sestreljenih — Sovražna oklopna sredstva uničena južno od Tobruka

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 10. decembra naslednje vojno poročilo št. 556:

Na področju pri Sollumu se je povečal sovražni pritisk na postojanke, ki jih držimo naše čete.

Južno od Tobruka so se boji nadaljevali; sovražna oklopna sredstva so uničena.

Letalski oddelki osi so z uspehom ponovili napade proti večjim zbirališčem sovražnih motoriziranih vozil vzhodno od Bir-el-Gobija ter na premikajoče se avtomobilske kolone. Uspešno so bili bombardirani tudi Tobruk in zbirališča okolišnih enot na področju vzhodno od tobruske trdnjave.

V številnih spopadih v zraku je bilo sestreljenih 19 sovražnih letal; 13 so jih sestrelili novi tipi naših lovcev, 6 pa nemški lovci. Dve sovražni letali je uničila protiletalska obramba v Agadabiji in Sollumu. Osem naših letal se ni vrnilo.

Sovražna letala so metala bombe na Derno in Bardijo, kjer sta bili zadeti dve poljski bolnišnici, ki sta bili vidno označeni z rdečim križem. Nekaj bolnikov je bilo ranjenih. V noči na 10. t. m. je sovražno letalstvo napadlo Trapani, kjer je bila povzročena brezpomembna škoda.

Naša letala so z vidnim uspehom bombardirala naprave na otoku Malta.

Sovražna podmornica je niže od grške obale torpedirala našo ladjo, ki se je vračala iz Libije z 2000 britanskimi ujetniki. V teku so reševalna dela.

Napadi na železniške zveze

Berlin, 10. dec. s. Bojna in lovka letala so napadla 8. decembra v zaporednih valovih železniško postajo v Abu Feidanu v Egiptu. Proga je bila na več točkah porušena in so bombe poškodovale železniške naprave. Lovci so napadli v strmojavah poletih dva vlaka z gorivom in ju zažgala. Ponovni napadi na Abu Feidano so zelo važni, kajti ta postaja je bila končna točka železnice Aleksandrija—Marsa Matruh. Podaljšanje te važne železniške proge od Marsa Matruha do južno od Sidi Baranija je bila izvršena šele v zadnjem času. Ves angleški vojni material, zlasti pa težko orožje, bencin, municija itd., so prevažali po tej progi iz Aleksandrije in Sueskega prekopa proti Abu Feidanu, odkoder so ga pošiljali po pušavskih potih na bojišča.

Hude sovjetske izgube pri ponesrečenih napadih

Letalski napadi na zbirališča sovjetskih čet — Pri Tobruku sestreljenih 5 sovražnih letal

Iz Hitlerjevega glavnega štana, 10. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Na vzhodni fronti so bili krajevni napadi sovražnika uspešno odbiti. Pri tem je utrpel nasprotnik vnovič hude krvave izgube.

Letalsko orožje je razpršilo z močnimi silami in južnem odseku vzhodne fronte zbirališče čet, kakor tudi pripravljena oklopna vozila in je uspešno bombardiralo sovjetska letališča.

Tudi na področju pri Moskvi in severno-vzhodno od Ilmenskega jezera je utrpel sovražnik pri napadih bojnih letal znatne izgube.

V severni Afriki se nadaljujejo hudi boji. Nemška in italijanska strmojavna letala so uspešno napadala angleške kolone vozil in postojanke protiletalskega topništva. Nemški lovci so sestrelili pri Tobruku pet sovražnih letal.

S finskega bojišča

Helsinki, 10. dec. s. Včerajšnje uradno vojno poročilo ugotavlja:

V teku včerajšnjega dne je bilo le šibko streljanje topništva in metalec bomb na Karelski ozini, živahno pa je bilo delovanje sovražnih izvidniških čet. Ponoči je sovjetska pehota začela ogenj, ki so ga podpirale baterije trdnjave na otoku Totleben. Finsko topništvo je zadelo sovjetske čete na pohodu. Na bojišču pri Sivarviiju so šibko delovali sovjetski metalci bomb. Finske čete so zavrnile sovražne ofenzivne poskuse, medtem ko je finsko topništvo streljalo na sovražne baterije in težko topništvo.

Na bojišču vzhodne Karelije je finski oddelek po napadu na Suurilakata na Oneskem jezeru zavzel kraj Pigmatka na severovzhodni obali jezera. Severno od Poventse so sovjetske čete porušile nasipe Stalinskega prekopa ter poplavlile bližnje ozemlje.

V severnem odseku je položaj nespremenjen.

Na področju vzhodno od Finskega zaliva je bilo slišati številne močne eksplozije min, zlasti v smeri proti otokoma Sekajraj in Ino. Finska letala so uspešno bombardirala sovjetske kolone, ki so se naglo umikale preko Poventseja proti jugovzhodu.

Preprečen sovjetski izpad pri Petrogradu

Berlin, 10. dec. s. Ponovni poizkus izpada iz Petrograda, ki so ga predvčeršnjim podvzele sovjetske čete, je bil hitro odbit z ognjem nemškega topništva. Kakor doznava DNB, so utrpeli boljševiki hu-

de izgube na ljudeh in materialu. Med drugim je bilo uničenih 6 tankov.

Madžarski odgovor na angleške žalitve

Budimpešta, 10. dec. s. Madžarski listi ostro zavračajo nestranni in agresivni ton londonskega radia in angleških listov proti Madžarski. »Pester Lloyd« piše med drugim: »Dejstvo, da se je Anglija zvezala z boljševizmom kot sovražnikom evropske civilizacije, ne bo nikdar izbrisano in ga bo zgodovina obeležila kot največjo sramoto angleške vlade. List »Magyarország« piše, da se danes britanskega leva nihče več ne boji in njegova razdražljivost zaradi trpeke lekcije, ki jo je dobil od Finske, Rumunije in Madžarske kot zaveznice osi, ki se žele boriti proti boljševizmu do končne zmage, samo izdaja njegovo nemoč. Medtem ko je madžarski narod tesno združen okoli svoje vojske in je popolnoma mirno sprejel na znanje britansko vojno napoved, se londonska propaganda poslužuje najbolj žaljivih psovkov proti Madžarski. Znamočita britanska korektnost je samo še laž, da, ki ne more zabrisati britanske graježljivosti.

Sodba v sofijskem vohunskem procesu

Sofija, 10. dec. s. Vojaško sodišče v Sofiji je izreklo sodbo v procesu proti družbi vohunov in teroristov, kateri je stal na čelu bivši angleški vojaški ataše v Sofiji polkovnik Roos. Sodišče je obsodilo Rossa ter Francoza Gervillera in Goslinga v kontumacijo na 10 let zapor. Nek drugi obtoženec je bil obsojen na 3 leta, med tem ko so bili vsi drugi oproščeni. Državni pravdnik je zahteval za polkovnika Rossa smrtno kazen, za oba Francoza na begu ter nekega drugega obtoženca dosmrtno ječo ter zelo težke zaporne kazni za vse druge.

Bolgarsko-hrvatska kulturna konvencija

Sofija, 10. dec. s. V pravosodnem ministrstvu je bila včeraj podpisana bolgarsko-hrvatska kulturna konvencija. Za Bolgarijo je dogovor podpisal predsednik vlade in prosvetni minister Filov, za Hrvatsko pa zunanji minister Lorković in minister za pravosodje in prosveto Kuk. Pred podpisom se je predsednik vlade Filov dalje časa razgovarjal z ministrom Lorkovićem. Zunanji minister Pooov je priredil gostom zajtrk, v Narodnem gledališču pa je bila gostom na čast prirejena svečana predstava.

Veliki japonski uspehi

Angleški oklopnici „Prince of Wales“ in „Repulse“ potopljeni ob Malajskem polotoku — Izkrcanje japonske vojske na Guam in Filipinih

Tokio, 10. dec. s. Uradni zastopnik mornariškega ministrstva je izjavil, da so pomorski uspehi Japonske na Havajskem otočju in v drugih odsekih tihomorskega bojišča postavili na glavo vso pomorsko strategijo Zedinjenih držav, ki so toliko opevali razni ameriški pomorski strokovnjaki in ki naj bi bila obstojala v tem, da bi bila vojna takoj prenešana v japonske vode. Zastopnik mornariškega ministrstva je dodal, da kaže bliskovita vojna Japonskev ameriškim nevtralnimi državam, kako se je Roosevelt zmotil v svojih računih glede japonske moči. Posledica te neodgovorne ocene je bila, da so Zedinjene države oropane svoje sorazmerne pomorske premoči in da ne bodo mogle več preprečiti uspehov japonskega imperija.

Glede na objavo cesarja je zastopnik ministrstva dejal, da ta dokument jasno označuje kot glavna sovražnika Japonske Veliko Britanijo in Ameriko. Japonsko brodogradništvo nima nikakih sovražnih namenov proti državam, ki kažejo razumevanje za nagibe Japonske in ki se hočejo izogniti vsem sovražnim dejanjem proti njej. Zastopnik ministrstva je še posebej poudaril, da velja ta pripomba zlasti za države Srednje in Južne Amerike. Čeprav je Japonska v vojni z Zedinjenimi državami Severne Amerike, vendar nima sovražnih namenov niti proti ženam, niti proti otrokom, niti proti neborcem.

Dve angleški oklopnici potopljeni

Tokio, 10. dec. (Domei.) Glavni stan japonskih oboroženih sil, ki operirajo v Malaji, je objavil danes poseben komunik, v katerem pravi, da je japonsko letalstvo potopilo angleški oklopnici »Prince of Wales« in »Repulse«.

Tokio, 10. dec. (Domei.) K že objavljenemu poročilu o potopitvi dveh angleških oklopnici se je davi s pristojnega japonskega vojaškega mesta še zvedelo, da sta bili britanski bojni ladji »Prince of Wales« in »Repulse« potopljeni v boju blizu polotoka Malacca.

Tokio, 10. dec. d. Japonski mornariški generalni štab objavlja, da je britansko pacifiško vojno brodogradništvo, iz čigar srede sta bili potopljeni oklopnici »Prince of Wales« in »Repulse«, odplulo v noči med 9. in 10. decembrom iz Singapura ter je plulo vzdolž vzhodne obale Malajskega polotoka. Japonska mornariška letala so britansko brodogradništvo opazila ob 10.30 zjutraj ter ga takoj napadla. Oklopnica »Repulse« je bila zadeta od japonskih letalskih bomb ter se je skoraj v trenutku potopila. Oklopnica »Prince of Wales« se je po bombnih zadetkih najprej nagnila močno na stran ter je skušala pobežniti, ob 15.50 po lokalnem času pa je utrpela nekaj novih direktnih bombnih zadetkov, nakar se je potopila.

Stockholm, 10. dec. d. V Londonu je bilo objavljeno službeno poročilo, v katerem britanska admiraliteta priznava izgubo svojih dveh oklopnici »Prince of Wales« in »Repulse«.

Oklopnica »Prince of Wales« je bila največja bojna ladja angleške mornarice. Dogradili so jo šele v začetku letošnjega leta. Ladja je imela 35.000 ton in je bila opremljena z 10 velikimi topovi kalibra 356 mm. Na srednjem delu ladje sta bila nameščena dva oklopna stolpa, izmed katerih je imel prvi štiri velike topove, drugi pa dva. Na krmu, je bil nameščen oklopni stolp s štirimi velikimi topovi. Poleg teh velikih topov je bilo na ladji 16 topov kalibra 133 mm in večje število protiletalskih topov. Vozila je z maksimalno hitrostjo 30 milj na uro, stroji pa so dajali 132.000 konjskih sil.

Oklopnica »Repulse« je vojna ladja starejšega tipa. Zgrajena je bila l. 1916 in je imela 32.000 ton. Oborožena je bila s šestimi topovi kalibra 382 mm, ki so bili nameščeni v treh oklopnih stolpih, vsak z dvema topovima. Poleg teh je bilo na ladji 20 topov kalibra 144 mm. Stroji so razvijali 112.000 konjskih sil in so omogočali ladji maksimalno hitrost 29 milj na uro. Oklopnica je bila zgrajena v ladjedelnici Clydebank in so znali njeni gradbeni stroji preko 2.8 milijona funtov.

Na Malajskem polotoku

Bangkok, 10. dec. s. Po vestih iz Singapura so se Japonci ponovno izkrcali v severnem delu Malajskega polotoka. Poročilo, ki je bilo včeraj popoldne izdano v Singapuru, govori o srditih borbah na tem področju. Boji so bili včeraj vsi noč za letališče v Kotabahru.

Saigon, 10. dec. s. Singapurski radio je objavil, da so japonske oborožene sile obnovile svoje napade proti singapurski trdnjavi.

Saigon, 10. dec. s. Guverner francoske Indokine admiral Decoux je sprejel japonski predlog glede ojačenja skupne obrambe Francoske Indokine.

Izkrcanje Japoncev na Filipinih

Tokio, 10. dec. (Domei.) Armadni in mornariški oddelki japonskega glavnega štana sta davi objavila poseben komunik, ki pravi, da so se japonske čete v sredo zgodaj zjutraj izkrcale na Filipinih ter da sedaj na otočju naglo razširjajo svoje operacije.

Sanghaj, 10. dec. d. Po informacijah iz Manile so se japonske čete izkrcale na več točkah otoka Lucon, ki je največji v skupini Filipinskih otokov. Izkrcavalne navedbe je učinkovito podpiralo japonsko letalstvo. Zadnje uradno poročilo iz Manile javlja, da so se japonske čete izkrcale tudi v Apariju ter še na nekaterih drugih točkah.

Saigon, 10. dec. (Domei.) Na podlagi informacij iz Manile na Filipinih javlja posebno japonsko službeno vojno poročilo, da so japonski bombni napadi na razne objekte na Filipinih povzročili zelo veliko škodo na raznih točkah. Najhuje je bilo prizadeto letališče v Nichols Fieldu, kjer so bili zadeti in hudo poškodovani vojaški letalski hangarji.

Tokio, 10. dec. d. Vrhovno poveljništvo japonskih pomorskih sil objavlja, da je japonsko mornariško letalstvo včeraj v nizkem poletu napadlo letalsko oporišče Nichols na Filipinih. Navzile silovitemu delovanju ameriškega protiletalskega topništva je japonskim letalom uspelo uničiti letalske lope ter zanetiti dva velika požara. V sredo zjutraj je razen tega japonska podmornica v Manilekem zalivu potopila sovražno vojaško transportno ladjo s 15.000 tonami. Japonska vojna ladja je v ponedeljek zjutraj v bližini Hongkonga zajela oboroženo britansko trgovsko ladjo s 6000 tonami.

Berlin, 10. dec. d. Nemška poročevalska agencija doznava preko Sanghaja iz Manile, da je japonsko letalstvo danes ob 12.45 lokalnega časa izvršilo nov napad na Manilo. Japonska letala so metala bombe na luke ter okolico, na trdnjavo Sastago ter na ladje, zasedane v luki. Japonska letala so bila opažena tudi na preletu preko radijske postaje.

New York, 10. dec. s. Doznava se, da so Japonci poskušali izkrcanje v Manilekem zalivu.

Na Guam

Tokio, 10. dec. d. Generalni štab japonskih oboroženih sil je v sredo ob 14.20 (lokalnega časa) objavil posebno poročilo, ki potrjuje že prej objavljene vesti, da so japonske oborožene sile zasedle ameriško mornariško in letalsko oporišče Guam na Tihem oceanu. V poročilu japonskega generalnega štaba je rečeno, da se je vojaškim silam japonske vojske in mornarice v tesnem sodelovanju posrečilo utrditi se čvrsto na otoku Guam.

Berlin, 10. dec. s. Evropa Press doznava iz New Yorka, da je treba smatrati ameriški oporišči Guam in Wake za izgubljene. Vse pristaniške in druge naprave so bile popolnoma uničene, vsa poslopja pa porušena oziroma požgana.

Napadi na otočje Nauru

Sanghaj, 10. dec. d. Iz Wellingtona poročajo, da so po novozelandskem uradnem poročilu japonske oborožene sile včeraj prvo novo bombardirale otočje Nauru južno od Maršalskih otokov.

Alarmi v Hongkongu

Sanghaj, 10. dec. s. Iz Hongkonga poročajo, da so si alarmi včeraj ves dan skoro nepretrgoma sledili drug za drugim.

Japonski poziv siamski vladi

Sanghaj, 10. dec. d. Japonska je uradno pozvala siamsko vlado k priznanju potrebe po novi ureditvi vzhodnoazijskega prostora ter po sodelovanju v tej organizaciji. Obenem je Japonska zajamčila Siamu tudi politično neodvisnost.

Povsod siloviti japonski letalski napadi

Sanghaj, 10. dec. s. Po poročilu iz Hanovia so japonski letalski oddelki silovito napadli zbirališča kitajskih čet ter letališče Jamašiji v jugozapadnem delu pokrajine Kwantung. Porušena so bila skladišča vojne gradiva ter zadete vojašnice.

V torek popoldne so Japonci izvršili nov silovit napad na Hongkong. Strmojavna letala so izvršila osredotočen napad na pristaniške naprave ter na letališče Kowloon. Napaden je bil tudi otok Hongkong. Angleške oblasti niso izdale še nikakega obvestila o izgubah. Domače in kitajsko prebivalstvo v Singapuru je zelo vznemirjeno zaradi neprestanih letalskih alarmov. V noči na torek so bili trije alarmi, nadaljnji so sledili v torek zjutraj in popoldne.

Zelo vznemirjeno je zaradi velikih izgub, povzročenih po japonskih letalskih napadih ameriškim četam, tudi prebivalstvo na Filipinih. Preteklo noč sta bila letalska alarma v Manili, vlada je podvzela ukrepe za ohranitev reda, prebivalstvo pa je zaskrbljeno zaradi pomanjkanja protiletalskih zaklonišč in obtožuje vlado, da ni pravočasno poskrbela za primerno obrambo.

Manile se doznava da so Japonci s pehoto ob podpori oddelkov svoje mornarice izvršili napad na severni del Luzona.

Radio Boston poroča da so Japonci v vseh odsekih še vedno v ofenzivi. Po poročilih iz New Yorka se napadi na Filipine nadaljujejo brez prestanka. Manila je bila zopet silovito bombardirana.

Japonske izgube letal

Tokio, 10. dec. d. Vrhovno poveljništvo japonske vojske mornarice objavlja, da je japonska mornarica od izbruha sovražnosti izgubila le 39 svojih letal. Izmed ja-

ponskega vojnega brodogradništva doslej ni bila potopljena nobena edinica.

Nad japonskim ozemljem nobenega sovražnega letala

Tokio, 10. dec. (Domei.) S pristojnega japonskega vojaškega mesta je bilo davi objavljeno, da od pričetka sovražnosti na Daljnem vzhodu še nobeno sovražno letalo ni preletelo japonskega ozemlja.

Potopitev ameriške nosilke letal

Stockholm, 10. dec. s. List »Aftonbladet« objavlja brzojavko iz New Yorka, ki pravi, da je bila po nepotrebnih vesteh v bližini Honolulu potopljena ameriška nosilka letal »Lexington«, ki je izpodirjala 33.000 ton in je bila zgrajena l. 1925. Ladja je imela na krovu nad 90 letal in posadko 1.900 mož.

Potopljena ameriška podmornica

Tokio, 10. dec. (Domei.) Mornariški oddelki japonskega glavnega štana objavljajo, da so japonske pomorske sile 8. decembra potopile na Tihem oceanu podmornico, ki je bržkone pripadala ameriškemu pacifiškemu brodogradništvu. Sovražna podmornica je bila potopljena v ponedeljek zjutraj v bližini Palao. Podmornica je najbrže odplula iz zaliva pred Manilo ter je preko Davao plula v smeri proti japonskemu otočju.

Tudi Nova Zelandija v vojni z Japonsko

Sanghaj, 10. dec. d. Po informacijah, ki so v torek dosele iz Wellingtona, se je tudi Nova Zelandija odločila za vojno napoved Japonski. Novozelandski parlament, čegar sklicanje je bilo odrejeno za prihodnji teden, se bo sestal že jutri.

Japonska in Rusija

Tokio, 10. dec. (Domei.) V razgovoru s predstavnik tujega časopisa je japonski službeni vladni zastopnik Tomokazu Hori preciziral japonsko stališče do vseh drugih držav. Hori je naglasil, da Japonska ne goji nikakršnih sovražnosti proti nobeni državi, izvemši proti čunghinkskemu režimu ter proti Zedinjenim državam in Veliki Britaniji, ki so sovražniki Japonske.

Tokio, 10. dec. s. Na včerajšnji tiskovni konferenci je zastopnik vlade izjavil, da japonska vlada še ni razmotirala vprašanja zastopstva angleških in ameriških interesov na Japonskem. Glede na odnoveje z Rusijo je poudaril, da slone na pogodbi o nevtralnosti.

Berlin, 10. dec. d. Na vprašanja predstavnikov tujega tiska o stanju japonsko-sovjetskih odnosov, ki so bila postavljena na včerajšnji tiskovni konferenci na Wilhelmstrasse, je bilo novinarjem v torek popoldne sporočeno, da doslej niso nastopili nikakršni momenti, ki bi v teh odnosih odpirali nove vidike.

Seja japonske vlade

Tokio, 10. dec. d. Japonska vlada se je davi sestala na uradnem stanovanju japonskega ministrskega predsednika generala Toja k izredni seji. Zvedelo se je, da bodo na seji sprejeti važni sklepi v diplomatskih zadevah. V poučenih krogih računajo, da bodo sklepi vlade objavljeni popoldne ob 16.

Za varnost tujcev na Japonskem

Tokio, 10. dec. Zastopnik informacijskega urada vlade je izjavil, da bo Japonska uklenila vse potrebno, da zajamči varnost ameriških in angleških državljanzov na lastnem ozemlju. Svojo izjavo je zaključil s pripombo, da bo postopanje Japonske do državljanzov sovražnih držav, kakršno bo postopanje teh držav z japonskimi državljani.

Tokio, 10. dec. s. Po uradni objavi so japonske oblasti aretirale zaradi vohunstva kakih 100 oseb. Narodnost teh oseb ni bila objavljena.

Nova pogodba Japonske s Francosko Indokino

Tokio, 10. dec. d. S pristojnega japonskega mesta je bilo davi objavljeno, da sta vlada Francoske Indokine ter vrhovni poveljnik japonskih oboroženih sil v Indokini podpisale novo pogodbo, ki ureja medsebojne odnose. Pogodba vsebuje določbe o skupni obrambi Indokine ter utrjuje priateljstvo in sodelovanje med Japonsko in Francosko Indokino, ki mora v bodoče postati še tesnejše.

Zapora japonskega imetja v Mehiki in Peruju

Mexico, 10. dec. s. Z ukazom predsedstva republike je odredena zapora vsega premoženja, pripadajočega Japonski.

Lima, 10. dec. s. Vlada je odredila zaplenbo vsega japonskega premoženja in njegovo registracijo.

Varnostni ukrepi v Čilu

Santiago, 10. dec. d. Tu je bilo objavljeno uradno poročilo, da je vlada odredila takojšnjo vojaško zavarovanje čilske obale. Vojaška organizacija varnostne službe je bila poverjena vrhovnemu poveljniku čilskega vojnega brodogradništva.

Una condanna a morte a Lubiana

Udienza del 6 Dicembre 1941-XX. N. 71

IN NOME DI S. M. VITTORIO EMANUELE III PER GRAZIA DI DIO E VOLONTÀ DELLA NAZIONE RE D'ITALIA E DI ALBANIA
IMPERATORE D'ETIOPIA

Il Tribunale Militare di Guerra della 2a Armata composto dai Signori:

1. Col. Benincasa Antonio, Presidente,
2. Cap. Grossi Arnaldo, Giudice Relatore,
3. Ten. Col. Carignani Ferdinando, Giudice Relatore,
4. Ten. Col. Magnani Tito, Giudice Relatore,
5. Magg. Cittati Gaetano, Giudice Relatore.

I supplenti per gli effettivi legittimamente impediti, con l'assistenza del cancelliere sottoscritto in pubblica udienza.
Ha pronunciato la seguente:

SENTENZA

nella causa contro:

Mihelčič Josef di Giuseppe e di Jakše Anna, nato il 20 gennaio 1920 a Vauplava, agricoltore, celibe, incensurato, alfabeto, già militare — detenuto dal 2. XI 1941.

IMPUTATO

a) di banda armata, coll'aggravante della qualità di promotore — (art. 16 p. p. Bando 3-10-1941) per avere in territorio di Semic ed in altre località, anteriormente al 2 novembre 1941 costituito e capeggiato una banda armata composta di non meno di 25 uomini, allo scopo di attentare alla sicurezza ed alla integrità dello Stato Italiano.

Smrtna obsodba v Ljubljani

Razprava z dne 6. decembra 1941/XX. Proces št. 81.

V imenu Nj. Vel. Viktorja Emanuela III., po milosti božji in volji naroda, Kralja Italije in Albanije, Cesarja Abesinije:

Vojno vojaško silišče 2. armije, sestavljeno iz gospodov: 1. polkovnika Benincasa Antonija, predsednika; 2. kapitana Grossa Arnalda, sodnika poročevalca; 3. podpolkovnika Carignanija Ferdinanda, sodnika poročevalca; 4. podpolkovnika Magnanija Titta, sodnika poročevalca, in 5. majorja Cittati Gaetana, sodnika poročevalca.

Navzoč namestniki za člane, ki so bili zakonito zadržani; v navzočnosti podpisane kancelista;

je na javni razpravi izrekel naslednjo

sodbo

v zadevi proti Mihelčiču Josipu, očeta Josipa in matere Jakše Ane, rojene 20. januarja 1920 v Vavpčji vasi, kmetu samskemu, nezakonsko, pismenemu, odtuženemu vojak, zaprtemu od 2. novembra 1941,

obtoženemu:

a) sodelovanja v oboroženih tolpi z obtoženo okolnostjo njenega pobudnika (čl. 16 proglaša z dne 3. X. 1941), ker je na ozemlju Semic in v drugih krajih pred 2. novembrom 1941 ustanovil in vodil oboroženo tolpo, sestavljeno iz ne manj kot 25 mož z namenom, da bi ogražala varnost in nedotakljivost italijanske države;

b) prepovedane nošnje razstreliv, streliva

b) di porto abusivo di esplosivi, munizioni ed armi da fuoco (art. 2 Bando 24-10-1941) perché il 2 novembre 1941 in agro di Semic portava una pistola automatica calibro 9, un moschetto, 10 caricatori, una bomba Sipe

c) di attentato contro l'incolumità di appartenenti alle Forze Armate (art. 7 Bando 3 ottobre 1941) perché il 2 novembre 1941, in agro di Semic partecipava ad un conflitto armato con le truppe Italiane in cui trovavano morte due militari.

P. Q. M.

Visto l'art. 370 C. P. M. di pace e Bando del Duce del Fascismo 20 giugno e 24 luglio 1940-XVIII.

Dichiaro l'imputato Mihelčič Josef colpevole dei reati ascritti come in rubrica, e lo condanna alla pena di morte e conseguenze di legge.

Ordina la pubblicazione della presente sentenza sui giornali »Jutro« di Lubiana e »Piccolo« di Trieste.

P. M. 110, li 6. dicembre 1941-XX.

Firmati: Il Cancelliere S. Ten. Delavigne, il Presidente Col. Benincasa Antonio, il Giudice Relatore Cap. A. Grossi.

Per estratto conforme. Lubiana 9-12-1941-XX. P. C. C. Il cancelliere Capo (Cap. G. Rizzo), Fto.

La sentenza è stata eseguita il 9 dicembre 1941-XX.

P. M. 110, li 9 dicembre 1941-XX.

Visto: Il Procuratore militare Del Re Imperatore (Ten. Col. E. Macis), Fto. Il Cancelliere Capo, (Cap. G. Rizzo), Fto.

Timbro: (Tribunale militare di guerra 2 Armata Sez. Lubiana).

in orožja (čl. 2. proglaša z dne 24. X. 1941), ker je 2. novembra 1941 na polju pri Jemliču nosil avtomatsko pištolo kalibra 9, puško, 10 nabojev in bombo »Sipe«;

c) ogražanja osebne varnosti pripadnikov oboroženih sil (čl. 8 proglaša z dne 3. X. 1941), ker se je 2. novembra 1941 na polju pri Semicu udeležil oboroženega spopada z italijanskimi četami, pri katerem sta bila ubita dva vojaka.

Iz teh razlogov

upoštevajoč čl. 370 vojaškega kazenskega zakonika v miru ter proglaša vojno fašizma z dne 20. junija in 24. julija 1940-XVIII, proglaša obtoženega Mihelčiča Josipa za krivega zgoraj pripisanih mu zločinov in ga obsoja na smrtno kazen z vsemi zakoni in posledicami.

Odreja objavo te sodbe v listih »Jutro« v Ljubljani in »Piccolo« v Trstu.

V. P. 110, dne 6. decembra 1941-XX.

Podpisani:

Kancelist podporočnik Delavigne, predsednik polkovnik Benincasa Antonio, sodnik poročevalca kapitan A. Grossi.

Prepis potrjuje, Ljubljana, 9. XII. 1941-XX, glavni kancelist kapitan G. Rizzo.

Sodba je bila izvršena 9. decembra 1941-XX.

V. P. 110, dne 9. XII. 1941-XX.

Videl: vojaški tožilec Kralja in Cesarja, polkovnik E. Macis s. r.

Glavni kancelist, kapitan G. Rizzo s. r.

Pečat: vojaško vojno sodišče 2. armije, odsek Ljubljana.

Zaskrbljenost v Londonu

Stockholm, 10. dec. s. Londonski poročevalci lista »Stockholms Tidningen« doznave, da namerava Anglija glede na novi položaj v vzhodni Aziji, ki predstavlja resno grožnjo tudi za Indijo, poveriti vrhovno poveljstvo obrambe na tamošnjem področju generalu Wavellu. Vzklikanje japonskih čet v Siam zbuja v londonskih krogih veliko zaskrbljenost, ker je upravičena tožnja, da bi Japonci z nadaljevanjem svojih operacij prekinili zvezi med oboroženimi silami Indije in oboroženimi silami Cankajskove Kitajske.

Angleški očitki ameriški admiraliteti

Rim, 10. dec. s. V britanskih vojaških krogih so se pojavile kritike proti ameriški admiraliteti, češ, da jo je japonska akcija na Pacifiku popolnoma presenetila. Bliskoviti japonski napad na Havajsko otočje je zbudil začudenje v Londonu, tem bolj, ker se je Japoncem posrečilo prodreti do najbolj izpostavljenih ameriških obrambnih postojank in zadati sovražniku že pri prvem napadu veliko škodo.

Boston, 10. dec. s. Iz Washingtona poročajo, da namerava neki poslanec iz Michigana staviti v kongresu predlog, da se postavi pred vojno sodišče pet višjih častnikov ameriške vojske in mornarice. Med njimi naj bi bil tudi poveljnik ameriškega brodograja na Pacifiškem oceanu.

Nevtralnost Turčije

Ankara, 10. dec. s. Vlada je objavila nevtralnost Turčije tudi glede novega konflikta na Daljnem vzhodu.

Nova švicarska

Bern, 10. dec. s. Zvezna skupščina je danes izvolila vrhovno upravo konfederacije.

Gospodarstvo

Nadaljnja navodila za racionirano prodajo tekstilij, oblačilnih predmetov in obutve

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je 5. t. m. izdal novo okrožnico k predpisom o racioniranju prodaji tekstilnih izdelkov, obutve in oblačilnih predmetov. Ta okrožnica določa naslednje:

Prodaja tkanin na točke

Ce nastanejo pri računanju točk (odrezkov), ki jih je treba odrezati od osebne kupčevke oblačilne izkaznice, ulomki točk, kar se lahko zgodi, če gre za nakup tekstilnega blaga v dolžini izpod enega metra, se taki ulomki ne upoštevajo, če dajo manj kakor 5 desetih točke, sicer se pa računajo kot celo točka. Če nekdo n. pr. kupi 20 cm tkanine, za katero je treba oddati 2 točki za meter, bi moral oddati 0.4 točke; ker pa je to manj kakor 5 desetih točke, se točke ne računajo. Nadalje navaja okrožnica primer, da nekdo kupi 3.4 m volne ne tkanine v širini 100 cm in v teži 200 g na tekoči meter (pri nakupu take tkanine je treba oddati 8 točk za meter). Točni račun bi v tem primeru dal 27.2 točke, račun pa se 27 točk. Če pa nekdo kupi 3.45 m dotičnega blaga, da točni račun 27.6 točke; v tem primeru pa se računa 28 točk.

Prijava uvoženega racioniranega blaga

Uvozniki, ki po 30. novembru uvozijo tekstilne izdelke, oblačilne predmete in obutve, morajo sprejem blaga, ki je racionirano, takoj prijaviti Zbornici za trgovino in industrijo ter o tem obvestiti Visoki komisariat. Istočasno morajo vpisati dotično blago v breme v registru za prejem in oddajo.

Izdanje nabavnih trgovcem

Trgovinsko industrijska zbornica bo tvečkam, ki prodajajo občinstvu, na predložene odrezke in odkupne bone izdajala nabavnice za toliko točk, kakor si tvečke želijo na posamezno nabavnico, seveda pod pogojem, da skupno število točk teh nabavnice ustreza točkam predloženih odrezkih in nakupnih bonov po listih za zbiranje oddanih točk. Tiskovina nabavnice (bonov za dvig) je tako urejena, da si bo zbornica lahko pridržala kopijo.

Tiskovine za ugotovitev zalog

Glede na prvo okrožnico Visokega komisariata z dne 24. novembra, s katero so bile dostavljene tiskovine za ugotovitev zalog, pošljuje nova okrožnica, da se je pri tem načelno ravnati po istih kriterijih, kakor

V šanghajski mednarodni koncesiji Pomiršive izjave japonskih zastopnikov

Sanghaj, 10. dec. d. Včeraj je na tiskovni konferenci v mednarodnem okraju v Sanghaju službeni zastopnik japonskih vojaških oblasti, polkovnik Akičima, podal pomiršive zagotovila prebivalstvu mednarodnih šanghajskih okrajev. Japonska namerava ukreniti vse, da bi prebivalstvo mednarodnega naselja, vključno pripadnike sovražnih držav, lahko nadaljevalo svoje življenje kakor doslej, v kolikor bo seveda to mogoče. Stališče, ki ga bodo japonske oblasti zavzele napram ameriškim in britanskim državljani, bo narokovano po splošno znani japonski širokogrudnosti napram pripadnikom sovražnih držav. Akičima je pripomnil, da seveda japonska politika v tej smeri ne bo mogla ostati neprizadeta od postopanja, ki ga bodo japonski državljani deležni s strani Velike Britanije in Zedinjenih držav.

Tudi japonski poslanec in načelnik mestnega sveta mednarodnega okraja v Sanghaju, Akamoto, je s svoje strani zagotovil šanghajskemu prebivalstvu, naj se ne boji, da bi bil omejen konzum živl. Naglasil je, da Japonska ne želi delati ovir uvozu v Sanghaj, marveč namerava sprotno dati na razpolago celo dodatno ladijsko tonazo, da bi se ojačal promet med Sanghajem in ostalimi predeli Kitajske.

Sanghaj, 10. dec. s. Japonski član sveta mednarodne koncesije v Sanghaju, Akamoto, je v posebnem poročilu novinarjem poudaril, da japonske oblasti ne bodo ohranile le mestnega sveta koncesije, temveč bodo s primernimi ukrepi poskrbele

tudi za blagostanje prebivalstva. Japonci se žele izogniti vsem omejitvam, ker hočejo pospešiti povratek v normalno stanje in v redni razvoj kupčij. Tudi v valutnem vprašanju bo Japonska podprla mestni svet ter bo ukrenila vse potrebno, da odstrani ovire, ki so nastopile zaradi pomanjkanja anglosaškega brodograja v Sanghaju.

Sanghaj, 10. dec. m. Na včerajšnji konferenci zastopnikov tiska z japonskimi vojaškimi oblastmi je nenavadno jasno prišel do izraza mednarodni značaj šanghaja. Na konferenci so v največjem miru sedeli skupaj prijatelji in sovražniki. Na konferenci so se znašli predstavniki nemških, italijanskih in japonskih poročevalskih agencij skupaj z zastopniki ameriške in britanske poročevalske službe. Nadalje so bili zastopniki ruskih emigrantskih listov ter francoski novinarji. Na vprašanje nekega ameriškega novinarja, ali hoče zopet mogoče oddajati iz šanghajske časopisne brzojavke za Zedinjene države, je zastopnik japonskih vojaških oblasti na veliko začudenje Američanov odvrnil, da spada ljubezen do sovražnikov med stare in svete japonske tradicije. Pripomnil je, da bodo japonske oblasti prav tako, kakor so odločene dovoliti pripadnikom sovražnih držav nemoteno življenje v sedanji smeri, skušale podvzeti tudi vse, kar je mogoče, da bi se ustreglo željam novinarjev. Japonski vojaški zastopnik pa je pripomnil, da so sedaj v tej smeri na poti še mnoge ovire, med drugim na primer tudi prekinjeni kabli itd.

za 1. 1942. Za predsednika je bil izvoljen s 152 glasovi izmed 201 Filip Etter, dosežani šef oddelka za notranje zadeve. Za podpredsednika je bil izvoljen s 144 glasovi izmed 204 Enrico Celio, šef zveznega oddelka za promet. Tako predsednik, kakor podpredsednik pripadata konservativni katoliški stranki.

Sestanek grofa Ciana z Darlanom

Turin, 10. dec. r. s. Davi sta se sestala tu italijanski zunanji minister grof Ciano in predsednik francoske vlade admiral Darlan.

General Ambrosio v Zagrebu

Zagreb, 10. dec. s. Včeraj je dospel v Zagreb poveljnik II. armade general Ambrosio v spremstvu generala de Blasija. Na kolodvoru ga je sprejel maršal Kvaternik z drugimi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. General Ambrosio je obiskal poglavnika, nato pa še maršala Kvaternika ter je popoldne odpotoval iz Zagreba.

Iz bolgarskega sobranja

Sofija, 10. dec. s. Predsednik vlade je predložil sobranju osnutek zakona, po katerem prehaja vodstvo civilne mobilizacije, ki je bilo doslej podrejeno vojnemu ministru, v predsedništvo vlade. Vodjo civilne mobilizacije bo na predlog predsednika vlade imenoval kralj.

Zaplemba židovskega premoženja v Franciji

Pariz, 10. dec. s. Na velikem zborovanju francoske narodne stranke je bila posavljena zahteva po zaplembi vsega premoženja in nepremičnega premoženja, ki je as Židov, in po razdelitvi tega premoženja vojnim žrtvam.

mora zahtevati nabavnice tedaj, ko je blago pripravljeno za prevzem, vsakega kar pred oddajo blago in pred izstavitvijo fakture.

Gospodarske vesti

Trgovinska pogajanja z različni državami. Te dni je bil v Bukarešti, kakor smo že poročali, podpisan italijansko-rumunski trgovinski sporazum, ki bo veljal do 30. septembra prihodnjega leta. Rumunija bo dobavljala Italiji poleg mineralnega olja, žito, krompir, razne kmetijske pridelke, živino in les, Italija pa bo izvažala v Rumunijo tekstilne izdelke in polifatrikate, instrumente, kemične in farmacevtske proizvode in drugo blago. Glede na letošnjo žitno letino gre tendenca za tem, čim bolj olajšati uvoz žita in živl in ustvariti nadaljnje osnove za izmenjavo blaga. Nedavno sta bila sklenjena trgovinska sporazuma z Bolgarijo in Finsko, pri čemer so bili določeni kontingenti za prihodnje leto. Trenotno se mudi v Rimu švedska delegacija, prav tako z namenom določiti kontingentov za prihodnje leto. Dne 4. t. m. pa je prispela na trgovinska pogajanja v Rim slovaška delegacija pod vodstvom ministra dr. Poljaka.

Zasiguranja o škribo s sladkorjem. Iz Rima poročajo, da so objavili končni podatki o proizvodnji sladkorne pese. Do konca novembra je bilo tvornicam izročenih 36.1 milijona metrskih stotov sladkorne pese. Celotni pridelek je znašal 38.6 milijona stotov, pri čemer so proizvajalci za krmo pridržali dva do tri milijona stotov. Proizvodnja sladkorja znaša 14.1 milijona stotov, vzporedna proizvodnja alkohola pa 650.000 stotov. Potrošnja sladkorja v Italiji je za leto 1941/42 iz domače proizvodnje docela krita.

Pred obnovitvijo neposrednega prometa med Budimpešto in Reko. Iz Budimpešte poročajo, da bo v kratkem obnovljen most preko Drave pri Gjekenešu na progi, ki vodi iz Budimpešte preko Zagreba do Reke. Spomladi je bil most preko Drave ob izbruhu vojne poruščen. Oddelek madžarskih železniških pionirjev je porušeno železno konstrukcijo mostu dvignil iz vode in bo most v kratkem zopet obnovljen. Obnova tega mostu je zlasti važna, ker bo s tem dobila Madžarska zopet neposredno železniško zvezo z Reko, ki je najvažnejša luka za Madžarsko.

Sueška kanalska družba je ustavila plačila. Družba »Compagnie Universelle du Canal de Suez« je ustavila plačila, ker ne more več plačati mezd in plač. Čeprav so bili v upravi družbe poleg 10 Angležev še Francozi, Egipčani in Nizozemci, je imel v družbi odločilen vpliv angleški kapital. Skozi desetletja so delničarji te družbe dobivali ogromne dividende, kar je ponovno dalo povod za kritiko, in sicer predvsem glede visokih tarif. Šele pred leti je uprava prekopa znižala pristojbine za vožnjo skozi prekop od 7 1/2 šilinga na 5 š in 9 d, toda je pod pritiskom okolnosti, da so mnoge ladje raje vozile okoli Afrike, da bi prišlelele pristojbine. Zlasti Italija, ki je razen Anglije največ uporabljala Sueški prekop, je zadnja leta odločno zahtevala temeljito revizijo v pogledu uprave tega podjetja.

Maksimalne cene za obutve na Hrvaškem. Včeraj smo poročali o uvedbi enotne obutve na Hrvaškem. Državni urad za cene in mezde je sedaj še določil maksimalne cene za to enotno obutve. V Zagrebu, Sarajevu, Osijeku in Dubrovniku veljajo naslednje cene (cene veljavne za ostale kraje): delavski čevlji — bakandže 530 kun (530), ženski polčevlji šivani 425 (410), zbiti 400 (485), moški polčevlji šivani 615 (590), zbiti 575 (550). Določene so tudi maksimalne cene za otroške čevlje in za visoke ženske in moške čevlje ter za opanke. Obenem so določene cene za pravila. Tako znaša doplatenje moških čevljev 120 kun, popraviilo pet 40 kun, doplatenje ženskih čevljev 80 kun, popraviilo pet 35 kun.

Maksimalne cene za surove kože drobnice na Hrvaškem. Hrvatski državni urad za cene je predpisal maksimalne cene za surove kože drobnice, in sicer za surove ovčje in kozje kože 72 kun za komad, trgovci pa morajo surove suhe kože drobnice prodajati po 82 kun za komad.

Tobačno seme za proizvodnjo jedilnega olja. Po najnovejši zakonski odredbi morajo sadilci tobaka na Hrvaškem pridelati in izročiti na odkup določeno količino tobačnega semena. Količina semena za oddajo bo predpisana po številu rastlin. Tobačno seme vsebuje, kakor znano, 40% olja, ne vsebuje pa nobenega nikotina. Način pridobivanja olja iz drobnega tobačnega semena je sedaj zelo izpopolnjen in obstoja tehnična možnost pridobiti 32% olja, ki je dobro uporabno kot namizno olje.

Povišanje premije v življenjskem zavarovanju v Nemčiji. Pri življenjskih zavarovalnicah v Nemčiji je doslej slonela kalkulacija na osnovi 4% obrestovanja naloženega kapitala. V zadnjih letih pa je obrestna mera za naložbe občutno nazadovala in dajejo državne obveznice sedaj le še 3 in pol odstotno obrestovanje. Zato je nemški državni urad za nadzorstvo zavarovalnic predpisal, da se imajo zavarovalne premije od pričetka prihodnjega leta kalkulirati na osnovi 3% obrestovanja in bodo zavarovalnice s 1. januarjem povišale premije. Za že obstoječa zavarovanja pa morajo ostati premije nespremenjene.

Denarne pošiljke srbskih delavcev v Nemčiji. Nemški državni gospodarski minister je povišal maksimalni znesek, ki ga smejo srbski delavci, zaposleni v Nemčiji, poslati v domovino. Odslej sme vsak delavec in nameščene poslati v Srbijo brez posebnega dovoljenja na mesec po 100 mark (2000 din), vsak kmetijski delavec pa 80 mark (1600 din).

Znatno povišanje zemljarine v Srbiji. Iz Beograda poročajo, da je pripravil načrt državnega proračuna za leto 1942. Ta proračun predvideva znatno povišanje zemljarine, ki bo v proračunu dohodkov zavezemala najvažnejše mesto. Zemljarina se bo v bodoče odmerjala po katastrskem čistemu dohodku, pri čemer bodo upoštevane sedanje znatno nižje cene za žito in ostale poljske pridelke. Tudi cene monopolskih izdelkov bodo povišane.

Batovo podjetje v Protektoratu prikratk plača dividendo. Občni zbor družbe Bata v Zlinu je te dni sklenil plačati 4.5% dividendo. To je prva dividenda, ki jo plača to podjetje od svojega obstoja. Kakor je znano, je družba letos poletni na breme rezerv povišala glavnico od 526.2 na 964.7 milijona Kč.

Rooseveltova krivda

Pognal je Zedinjene države v vojno, ker je podcenjeval moč Japonske in njene življenjske interese

Berlin, 10. dec. s. K novemu položaju po vetopu Japonske v vojno pripominjajo tu med drugim:

Jasno je, da je Roosevelt koval zelo rafiniran načrt, ki naj bi mu pomagal zgrabititi dva vrabca naenkrat. Na eni strani se je hotel brez formalnosti vključiti v vojno proti velesilam osi ter se na drugi strani izogniti vojni z Japonsko. Zato je tej nudi enkrat sladkor, drugič pa grozil z bičem. Načrt pa je propadel. Roosevelt in ameriško ljudstvo sta se čez noč znašla v vojni, ki ni ona, kakršno sta si želela, vsaj ne za sedaj. Roosevelt se je tako zvečel v svojo zamisel, da je brez resnosti ocenjeval stališče Japonske, kar je bila usodna pomoč. Njegova sodba o japonskem narodu se je naslanjala na mnenje zelo ozkega kroga japonskih trgovcev, ne pa na poznavanje naroda kot celote, njegove časti in njegovih življenjskih interesov. Mislil je prav zares, da bo z gospodarsko vojno ter z blokado petrolejskih dobav uklonil voljo japonskega naroda ter ga pripravil, da bo sprejel za svoje stališče one ozke skupine kupčijskih ljudi. Dosegel je prav obratno. Japonci so v svojih pogajanjih z Washingtonom pokazali brezmejno širokogrudnost. Roosevelt je to tolmačil kot znak slabosti. Niti izredno zasedanje tokijskega parlamenta mu ni odprlo oči. Še vedno je mislil, da Japonci lahko vsili nečastne pogoje. Usodno je bilo zanj, da ni domel dinamike in železne volje narodov osi ter ogromnih energij drugega revnega naroda, ki pa je bil poln neizčrpnih virov moči. Očividno nima Roosevelt najmanjšega pojma o novih silah, ki gibljejo našo dobo in ki ustvarjajo novo bodočnost. In tako je po tragični ironiji zgodovine pognal svojo državo prav v vojno, ki se ji je hotel za sedaj izogniti in jo voditi kasneje, medtem ko se ni približal vojni proti velesilam osi v Evropi, ki si jo je tako želel. Verjetno na je, da bo v svoji jezi izkoristil sedaj priliko tudi v te namene.

Roosevelt napoveduje hude žrtve

Washington, 10. dec. s. Predsednik Roosevelt je po radiu govoril ameriškim ljudstvu o spopadu na Daljnem vzhodu in je dejal med drugim:

Ta vojna ne bo samo dolga, temveč tudi težka. Vsakdo, vsak mož, vsaka žena, vsak otrok Zedinjenih držav morajo po svoje prispevati v tej ogromni borbi. Ameriško ljudstvo mora biti pripravljeno tako na dobre kakor na slabe vesti. Dosele so vse vesti slabe. Na Havajskem otočju smo doživeli rabe udar. Na naše čete na Filipinih je udaril pravi orkan. Poročila, ki pri-

Tisoči otrok bodo po GILL-u prejeli štiri mesece brezplačno hrano

Kratek pregled nudi zanimivo sliko Ljubljanske pokrajine

L'inaugurazione del primo refettorio scolastico a Bežigrad: Nella grande e luminosa sala da pranzo l'Alto Commissario in conversazione coi piccoli i quali stanno mangiando. — L'Alto Commissario in conversazione intima coi bambini davanti alla scuola

Ob otvoritvi prve brezplačne šolske kuhinje za Bežigradom: V veliki, svetli jedilnici se Eksc. Visoki komisar razgovarja z mladino, ki pravkar obeda. — Eksc. Visoki komisar v prisrčnem razgovoru z otroki pred šolo.

Ljubljana, 10. decembra
Brezplačna hrana, ki jo deli organizacija GILL-a v Ljubljanski pokrajini, je sestavljena iz jedi, ki vsebuje znanstveno raziskane hranilne snovi najvišje kakovosti. Na ta način nudi organizacija revnim šolskim otrokom hrano, ki jim je potrebna pri fizičnem in duševnem razvoju.

Zimska pomoč GILL-a v XX. letu je organizirana po vsej pokrajini. Številke zgornje priložajo o ogromnosti te akcije. Ljubljana-mesto ima 6998 šoloobveznih otrok in od tega prejema brezplačno hrano 1315. Vseh osnovnih in meštanskih šol je v Ljubljani 23. Srez Ljubljana okolica ima 10.618 šoloobveznih otrok; brezplačno hrano jih prejema 1406. V tem okraju je 43 šol, ki so raztresene v 27 občinah. Okraj Črnomelj ima 5012 šoloobveznih otrok; brezplačno hrano jih bo prejelo 336, vseh šol je 29 v 9 občinah. Okraj Logatec ima 4059 šoloobveznih otrok. Brezplačno hrano jih sprejema 585, vseh šol je 21, občin 11. Okraj Kočevje ima 6618 šoloobveznih otrok, brezplačno hrano jih sprejema 873, vseh šol je 30, občin 12. Okraj Novo mesto ima 13.379 šoloobveznih otrok, brezplačno hrano jih sprejema 1553, vseh šol je 40, občin 31. To je splošni pregled šolske mladine v Ljubljanski pokrajini, ki uživa brezplačno hrano po sodobno urejenih kuhinjah GILL-a.

Zanimiv je kratek pregled na posameznih šolah v Ljubljani in v pokrajini. Na četrti ljudski deški šoli na Prulah prejema brezplačno hrano v šolski kuhinji 40 dečkov, na prvi deški meštanski šoli na Prulah 21 dečkov, na prvi dekliški meštanski šoli 39 dečkov, skupaj na prulskih šolah 100 šoloobveznih otrok. Na šestih mešanih ljudskih šolah za Bežigradom prejema brezplačno hrano 50 dečkov in deklic; na drugi meštanski deški šoli za Bežigradom 28 dečkov, na drugi meštanski dekliški šoli za Bežigradom 72 deklic; skupaj 150 šoloobveznih otrok. Na drugi mešani osnovni šoli na Vodnikovih cestah 107 dečkov in deklic, na drugi mešani meštanski šoli v istem poslopiju 93 dečkov in deklic, skupaj 200 šoloobveznih otrok. Na prvi mešani ljudski šoli na Viču 69 dečkov in deklic, na prvi mešani meštanski šoli na Viču pa 21 dečkov in deklic, skupaj 110 šoloobveznih otrok. Na drugi ljudski deški šoli na Grabnu 70 dečkov, na pomožni šoli v istem poslopiju 7 otrok, in na prvi dekliški ljudski šoli na Grabnu 93 deklic, skupaj 170 otrok. Na tretji ljudski deški šoli na Bleiweisovi cesti 37 dečkov, na drugi ljudski dekliški šoli v istem poslopiju 43 deklic, skupaj 80 otrok. Na peti ljudski deški šoli v Spodnji Šiški 31 dečkov, tretji dekliški ljudski šoli v istem poslopiju 49 deklic; skupaj 80 otrok. Na tretji mešani meštanski šoli v Mostah 50 otrok, na prvi ljudski deški šoli v Petrkovi ulici 80 otrok; na tretji mešani ljudski šoli na Zaloški cesti 150 otrok; na četrti ljudski mešani šoli na Smartinski cesti 30 otrok, in na peti ljudski mešani šoli na Barju 80 otrok.

Stanje v Ljubljanski okolici pa je naslednje: Na vrhniški šoli prejema brezplačno hrano 35 otrok; na osnovni šoli v Podlipi 30, na osnovni šoli Log-Zaplana 19, na osnovni šoli v Logu 13, na osnovni šoli Drenov grič 17 in na osnovni šoli v Zaplani 20; skupaj 139 otrok. Na Vrhniki in v Drenovem griču so pomožna središča PNF. Na osnovni šoli na Dobrovi dobiva hrano 47 otrok, na osnovni šoli v Brezjah 25, skupaj 72 otrok. Na osnovni šoli na Brezovici 14 otrok, na šoli v Horjulju 30, na šoli v Zazaru 32; skupaj 62 otrok. Na šoli v Višnji gori 43, na šoli na Polici 47; skupaj 90 otrok. Na tomišelski šoli 25 otrok, na šli 98, na rudniški 14, na šoli v Daljnji vasi Lavrice 20; skupaj 134 otrok. Na šoli v Hrušici (Dobrunje) 30 otrok, na lipoglavski šoli 16, na sostrski 30, na javorski 33, na zaloški 32, na šoli v Dev. Mariji v Polju 45; skupaj 186 otrok. V Dev. Mariji v Polju je sedež pomožnega središča PNF. Na šoli v Stični 57 otrok, v Polju 27; skupaj 84 otrok. Na šoli v Zelimlju 35 otrok, na zapotoški 26, na golovški 30; skupaj 91 otrok. Na osnovni šoli v Zalni (Slivnica) 33 otrok, na šoli v Sp. Slivnici 25; skupaj 58 otrok. Na šentjurski šoli 20, na škocjanski 35; skupaj 55 otrok. Na šoli v Sv. Križu pri Litiji 65, na Primskovem 30, na krški šoli 47, na kopanjski 0, na Račni 30, na Ježici 33, v Grosuplju 37, v St. Vidu pri Stični 90, v Velikem Grabnu 28, na Sv. Joštu 27, v Polhovem Gradcu 40, v Logu 20; skupaj 407 otrok. V Logu je središče PNF. Prehrana in uprava zimske akcije GILL-a na ljudskih in meštanskih šolah po občinah, kjer je tudi sedež središča PNF, je poverjena poveljnikom občinskega poveljstva GILL-a, ki vršijo svojo dolžnost v soglasju z dočimimi šolskim upravitelji.

V okraju Črnomelj je stanje naslednje: Na šoli v Adlešičih 30 otrok, na Bojančih 20, na Tribučah 14, v Marindolu 20; skupaj 84 otrok. Na šoli v Metliki 40 otrok,

v Božakovem 20, na Selu pri Jugorju 20, na Suhorju 30; skupaj 110. Na šoli v Starem trgu ob Kolpi 20 otrok, v Lazah 12, v Radenci 20, v Zagorcu 20; skupaj 72. Na šoli v Semiču 20, v Črešnjevcu 20, v Streljčevu 20; skupaj 60. Na šoli v Črnomlju 30, v Dobilah 20, v Navrencu 20, v Petrovi vasi 20; skupaj 90 otrok. Na šoli v Dragatušu 20, v Radatovičih 30, v Dragi 20; skupaj 50 otrok. Na šoli v Gradcu 20, v Podzemlju 20; skupaj 40 otrok. Na šoli na Vinici 20, na Preljoki 30, na Sinjem vrhu 20, v Stari Lipi 20; skupaj 90 otrok. Na šoli v Črnomlju-mestu 20 otrok. Središča PNF so v Metliki, v Starem trgu ob Kolpi in v Črnomlju.

V logaškem okraju: Na šoli v Starem trgu 39, v Gor. Jezeru 23, v Igi vasi 20, na Babnem polju 20; skupaj 102 otrok. Na šoli v Gor. Logatcu 40, v Zibrah 14; skupaj 54 otrok. Na šoli na Blokah 28, v Cerkljici 41, Grahovem 20; skupaj 61 otrok. Na begunjski šoli 36, Gornjih Otavah 16, Cajnarih 34; skupaj 86 otrok. Na planinski šoli 25, lažki 25; skupaj 50 otrok. Na šoli v Rovtavih 50, na Planini (Rovte-Zibrah) 22; skupaj 72. Na šoli na Rakeku 54, Hotederski 20, Dolenjem Logatcu 13, Sv. Vidu nad Cerkljico 35; skupaj 122 otrok. Središča PNF so v Gornjem Logatcu, na Blokah, v Cerkljici, na Planini, v Rovtavih, na Rakeku in v Dolenjem Logatcu.

V kočevskem okraju: V Fari-vasi 50, v Banji Loki 50, v Kostelu 33, v Koželju 35; skupaj 168 otrok. V Kočevski Reki 40, v Stalcirjih 13; skupaj 53 otrok. V Dolenji vasi 11, na Grčaricah 25; skupaj 36 otrok. Na šoli v Kočevju 40, v Livoldu 14, v Stari cerkvi 20; skupaj 74 otrok. Na šoli v Koprivniku 26, Mozolju 30, Sp. Logu 17, v Skrilju 29; skupaj 76 otrok. Na šoli v Starem Logu 12, Dolenji Topli Rebrji 20; skupaj 32 otrok. Na šoli v Dobropolju (Videm) 30, Strugah 40, Kompoljah 20; skupaj 90 otrok. Na šoli v Velikih Laščah 30, Dvorski vasi 28, Karlovič 30, Mohorju 20, Robu 20, Turjaku 25, Krivavi peči 20; skupaj 173 otrok. Na šoli v Loškem potoku 80, Sodražici 27, Gori 20; skupaj 47 otrok. Na deški šoli v Ribnici 20 dečkov, na dekliški šoli v Ribnici 40 deklic; skupaj 60 otrok. Oskrbovalna središča PNF so v Fari Vasi, Kočevski Reki, Kočevju, Koprivniku, Mozolju, Velikih Laščah in Sodražici.

Zarotniški proces v Trstu

Državni tožilec zahteva smrtno kazen za 12 obožencev

Trst, 10. decembra
Včeraj se je nadaljevala razprava proti slovenskim separatistom in teroristom pred posebnim sodiščem za zaščito države pod predsedstvom Eksc. Tringalija Casanova. Navzoča je bila poleg zastopnikov mestnih oblasti množica občinstva, da bi si šla govor državnega tožilca Carla Fallacea. Ob splošni pozornosti je državni tožilec izjavil: Že drugi od leta 1930 se sliši v našem zdravem in lepem mestu, v katerem se je iz polnih prs vdihaval zdrav in italijanstvo in patriotizem nasičen zrak, stroga, toda svečana in opominjajoča beseda posebnega sodišča za obrambo Fašistične Države, da bi se opozorili vsi, kako zelo nevarno je okuževati čisti zrak, o katerem sem govoril, čisti zrak našega Trsta, ki je posebno pri srcu vsakemu Italijanu. Ta čisti zrak, ki je določen, da se širi v prostoru in zboljuje ter blagoslovlja ter očističa in pospešuje visoko poslanstvo, poverjeno tej izrazito nacionalnega interesa in ne more biti ovirano na svojem usodnem pohodu z nasprotujočim delovanjem, ki ga opravlja homunkuli take vrste, kakršne zdaj sodimo.

Pregled celotnega procesa

Preden bom proučil odgovornost posameznikov in njih delovanje, je treba dati panoramičen pregled celotnega procesa. Zmotno bi bilo izločiti delovanje vsakega posameznika obožencev iz skupnega delovanja skupine, kateri pripada, in ločiti delovanje ene skupine od druge. Vse delovanje je izraz enotnega političnega gibanja in zaradi tega je treba predložiti in določiti značaj, nastanek, cilje in manifestacije tega gibanja. Ni dvoma, da gre za izrazito zarotniško gibanje, ki se ga lahko smatra za uporniško, latentno in stalno delovanje nekaterih državljanskih slovenskega rodu proti lastni državi in proti vsemu, kar je italijanskega. Gibanje so podpirale in vzdrževale najbolj sumljive osebe med begunci iz Julijske Krajine, ki so jih podpirale druge sumljive osebe jugoslovanske in drugih narodnosti. Vsi so bili vsekakor avtentični sovražniki Italije. Ni dvoma, da se v rezultatih procesa kaže jasno smoter gibanja. Gibanje je skušalo spraviti izpod italijanske jarma jugoslovansko manjšino z nenadnim uporom ob polpori jugoslovanskega orožja, s predhodno duševno in materialno pripravo, z zbiranjem orožja in poročili v vohuške vrste in s pričetkom vrste terorističnih dejanj.

Okraj Novo mesto: Na šoli v Beli cerkvi 43, Šmihel-Stopiče 25, Birčni vasi 47, Dolžu 42, Šmihelu pri Novem mestu (deška) 40, Šmihelu pri Novem mestu (dekliška) 26, Vavti vasi 40; skupaj 220 otrok. Na šoli v Brusnicah (Gabrije) 70, v Črmošnjicah (Poljane) 20, v Lazah 30; skupaj 90 otrok. Na šoli v Novem mestu 70, St. Petru 20, Prečni 20, Toplicah 30, Gor. Sušicah 30, Soteski 20; skupaj 80 otrok. Na šoli v Smarjeti 50, Ajdovcu 20, Veliki Loki (Catež) 20, St. Lovrencu 50; skupaj 70 otrok. Na šoli v Dobriču 40, Mirni 65, Trebujah Nemška vas) 57, Hinjah 50, Selih pri Hinjah 35; skupaj 85 otrok. Na šoli v Selih pri Zumberku 50, Zumberku 25, Šmihelu pri Zumberku 22; skupaj 48 otrok. Na šoli v Zagradu 30, Korinju 30; skupaj 60 otrok. Na šoli na Dvoru 25, Skocjanu (Zameško) 20, Kostanjevici 50, Črneči vasi 35; skupaj 105 otrok. Na šoli v Sent Jerneju 25, Sv. Križu 60, St. Rupertu 30, Mokronogu 40, Telcah (Skocjan pri Mokronogu) 30; skupaj 70 otrok. Na šoli na Trebelnem 80 otrok. Oskrbovalna središča PNF so v Beli cerkvi, Novem mestu, St. Petru, Toplicah, Veliki Loki (Catež), Dobriču, Mirni, Trebujah, Kostanjevici, St. Jerneju, Sv. Križu, St. Rupertu in Mokronogu.

To je kratek pregled organizacije GILL-a v Ljubljanski pokrajini in števila tistih revnih šoloobveznih otrok, ki bodo po zaslugi te organizacije prejeli štiri mesece brezplačno hrano v novih šolskih kuhinjah in to počeni s 15. t. m.

Navedeni podatki kažejo, kako veliko organizacijsko delo je bilo izvršeno za človekoljubne svrhe. To delo ni samo ogromnega socialnega pomena, ker posveča predvsem skrb zdravju mladine, temveč tudi velikega vzgojnega pomena, ker zbija v mladini sami čustva človekoljubnosti in medsebojne pomoči. S tem delom bo obenem pomagano tudi najbednejšim staršem, ker prevzema organizacija GILL-a v Ljubljanski pokrajini veliko skrb za prehrano mladine v zimskih mesecih, ko je najtežavnejša. Gotovo bo naša javnost z zadovoljstvom pozdravila to človekoljubno prizadevanje GILL-a.

separatistov. S tem člankom se pozivajo vojaki k desertiranju na vseh frontah in k izdaji vsega v prid sovražnikov fašizma. Delavci se pozivajo, naj uničijo tovarne, vojni material, kmetje naj pokrijejo pri delke, ženske naj zahtevajo podporo za svoje sinove in naj škodijo fašizmu, da pospeši njegovo smrt. Slovenske delavke naj razširijo članke, toda ne pažijo, da ne padejo v roke razjarjenega sovražnika, ki čuti, da se mu bliža konec. Ta članek jasno in natančno pove, kakšnega značaja je bila akcija. Vsebinska tega komunističnega manifest je zelo značilna. Vsebinska ostalih listi čev tako zvanih slovenskih intelektualcev in nacionalistov je zelo slična izjavam vseh obožencev glede značaja in smotra gibanja. Naloge in naročila so bila porazdeljena na izvedbo tega je bila poverjena skupini, v kateri je med kolovodjami obožencev Čermelj. To je skupina beguncev, ki so se radi odevali s hinavščino, s kulturnimi in človečanskimi cilji, v hinavščino socialne pomoči, da bi zakrili svoje prave namene. V Trstu so bile skupine komunistov v večnem žalostnem pričakovanju nevidnega sonca bodočnosti. Čermelj ali zanj Zelen ali za tega Kravanja, ali drugi so navezali stike s temi skupinami in jih uvrstili v gibanje. Rekli so jim, le sanjate svojo vojvotjsko republiko, ki bi obsegala Slovence Koroske, Jugoslovane in Italije, toda pozabiti ne smete, da morate doseči vmesni cilj za dosego svojega končnega cilja, kar vam bo omogočilo doseči končne ideale. Morate se upreti in se oprostiti tiranstva Fašistične Italije. Morate se odločiti za dejanja in izkoristiti ugoden trenutek. Morate podpirati Jugoslavijo, ki je tik pred konfliktom z Italijo.

Skupina komunistov

Zato najdemo v tem procesu tudi skupino komunistov in identitistov, ki se je prizadevala organizirati delavce in kmete in je zbirala vojaška orožja v prid Jugoslavije in prenašala orožje in eksploziv angleške znamke. Sosec je med drugim izjavil — je nadaljeval državni tožilec: Zelen mi je povedal, da vodi tudi panslavistično komunistično organizacijo, Tomažič, ki je vodil komunistično skupino je izjavil, da je imel zvezo z Zelenom preko Soseca. Sosec n Szeuka sta povedala, da je nastala neka vrsta pogodbe med Zelenom in vodjo komunistične skupine. Komunisti so obljubili dobavljati poročila vojaškega značaja. Zelen pa je v zameno obljubil orožje in eksplozivne snovi. Tomažič je pričel trgati za orožjem in je v zameno izročil neke zemljevide. Otipljiva stvarnost je, da so bili mnogi oboženci Tomažičeve skupine zasedeni na delu in so v celoti priznali svoja dejanja glede prevažanja orožja in municije. Otroci je Tomažičev zagovor, da se je zanimal za skladišča orožja in za prevoz orožja, ker ga je skrbelo, da bi orožje ostalo v rokah osvobajenih slovenskih nacionalističnih panslavistov.

Karakterizacija poedinih obožencev

V svojih nadaljnjih izjavah je državni tožilec omenil pojav skupine intelektualcev v Julijski Krajini, ki so imeli najozje stike z eksponenti med begunci. Ta skupina je imela kakor komunistična in teroristična odini cilj in to je bila priprava potrebnega vzdušja pri zasledovanju vojnih političnih ciljev. Delovanje vseh treh skupin se je vodilo iz Jugoslavije. Za vse obožence je treba uporabiti člen 305 kazenskega zakonika, ker gre za zaroto s pomočjo združevanja z določenim ciljem, da se izbove upor in odtrga Julijska Krajina od Italije. O tem pričati tudi dokument iz arhivov v Beogradu o peti koloni, ki naj bi delovala za hrbtom italijanske vojske. Pravi obraz zdužbe kaže zbiranje orožja in njeva hranjenje, količina in kakovost eksploziva, ki so ga imeli oboženci, kakor tudi delovanje propagande slovenskih nacionalistov.

Govorec o odgovornosti in krivdi posameznih obožencev, je državni tožilec izjavil, da je Čermelj najbolj avtoritativna oseba v skupini beguncev. Čermelj zdrži v sebi vse kvalitete intelektualca, komuniste in terorista in je skrbel vestno za organizacijo emigrantov iz Julijske Krajine. Sodeloval pri vohunstvu in izvajanju terorističnih dejanj ter vzdrževal stike in po-

magal najbolj nevarnim zarotnikom. Predstavljaj je zvezo vseh slovenskih gibanj, tako separatistov kot izolacionistov.

Državni tožilec je predložil, da je Čermelj avtor brošure, ki je bila v januarju leta 1938 poslana Društvu narodov glede ravnanja s slovensko manjšino v Julijski Krajini.

Govorec o šuki je državni pravdnik izjavil, da se je izkazalo, da je oboženelec aktiven vohun in slovenski propagator. Priče in izjave obožencev so obširno odkrile njegovo sodelovanje v protidržavnem komplotu. O krivdi ostalih obožencev skupine intelektualcev je državni tožilec izčrpno govoril, omenjajoč drugega za drugim Tončiča, Soseca, Sardoča, Tuto, Šfiligoja, Slavika in Vuka.

V skupini komunistov je državni tožilec omenil vodjo obožencev Tomažiča, ki je obširno priznal. Njegovo komunistično delovanje ga ni oviralo, da ne bi yzdrževal najozjih stikov s člani ostalih dveh skupin. Bil je v tesni zvezi z Bobkom, s katerim se je podal v Jugoslavijo, kjer se je sestal z ostalimi zarotniki. Državni tožilec je nato obravnaval krivdo ostalih obožencev Budina, Uršiča in Zola. Naštel je tudi dejanja, ki so jih izvršili Duje, Vadnal in Bobek ter Tuta. Neizpolnitno so bili dokazani odnosi med Zelenom in Bobkom.

V preostali skupini je državni tožilec imenoval najprej Udoviča, ki je bil zaupnik Orjuna za tržaško pokrajino. Preko jugoslovanskega konzulata je bil v stiku z Zelenom. Simon Kos je bil vodja teroristične skupine v Rutah. V tretji skupini so bili teroristi iz Grahovega in Češce. Gre za dve skupini teroristov. Prva je bila pod vodstvom Simona Kosa, druga pod vodstvom Franca Kausa.

Obširno je državni tožilec orisal atentatorja Kausa, ki je bil vodja teroristične skupine v Češci in v Bovcu. Njegova skupina je izvršila več atentatov in terorističnih dejanj ter zločinov med ljudmi. Kaus je pripravil tudi atentat, ki se po okolišnih, ki niso zaviseli od njegove volje, po božji previdnosti ni izvedel. In to je atentat na Duceja. Potem ko je navedel zločine preostalih obožencev, je državni pravdnik zaključil z izjavo, da bi bila zmota, ako bi se skušalo zmanjšati težino tega procesa. Pomisliti moramo, kaj bi se zgodilo, če bi se Jugoslavija tako bliskovito ne zrušila. Kaj bi se zgodilo zaradi teh zločinov, ki so s svojimi rokami segali do Milana in do drugih italijanskih pokrajin. S pomočjo organizacije, ki je mislila na vse podrobnosti in pripravila za hrbtom italijanske vojske peto kolono. Treba je, za vselej preprečiti in onemogočiti taka dejanja in prepovedati vsem, da zahteva fašistična Italija disciplino, zvestobo in dobroto vseh svojih državljanov kakršnekoli rase ali jezika.

Kazni, ki jih zahteva državni tožilec

Državni tožilec je zahteval sledeče obsojbe: Oskar Caramore 3 leta vojaške ječe, Boris Zilarič in Marija Urbančič po 9 let ječe, Radivoj Bobič, Anton Babič, Ferdinand Budin, Alojz Besednjak, Edvard Melussi po 10 let ječe, Ludvik Šturm, Karel Stefančič, Anton Danjel po 12 let ječe, Šturm tudi na globlo 20.000 lir, Vladimir Mankoč na 14 let ječe, Roman Pahor, Andrej Čok, Bruno Stančič, Franc Udovič po 16 let ječe, Josip Kosovel, Stefan Lovrečič, Angel Kukanja, Slavko Slavič, Milan Bolčić, Stanislav Vuk, Gvido Vremec in Srečko Zol po 18 let ječe, Franc Tončič na 20 let ječe, Viktor Sosec na 24 let ječe in 20.000 lir globe. Alojz Budin, Anton Abram, Adolf Uršič, Vladimir Domink, Ivan Gasparić, Ludvik Bosarelli, Ivan Vata, Albin Škrij, Jakob Semek, Franc Sluga, Jakob Dolenc, Ivan Postojna, Josip Ujčič, Frilrik Broves, Srečko Rejec, Ludvik Prezelj, Franc Bižaj, Leopold Copič, Ivan Klavara, Avgust Šfiligoj po 30 let ječe.

Smrtno kazen je državni tožilec predlagal za Leopolda Čermelja, Antona Škuca, Venčeslava Tuto, Teodorja Sardoča, Josipa Sardoča, Josipa Tomažiča, Josipa Dujea, Ivana Vadjnala, Viktorja Bobka, Simona Kosa, Franca Kausa, Ivana Ivančiča, Friderika Zornika.

Oprostitev je državni tožilec predlagal za obožence Leonarda in Josipa Kosa.

Tihotapstvo z mesom na Hrvatskem Gospodarska policija s strogimi ukrepi preganja nezakonito trgovino

Zagreb, 10. decembra
Pod okriljem Zajednice za promet z živino in živalskimi proizvodi v Zagrebu deluje posebna gospodarska policija, ki vrši kontrolo nad kupci in v tej najvažnejši živilski panogi. Zadnje dni je ta policija izsledila večje število tihotapev, ki so pod roko kupčevali zlasti s svinjami. Tako so organi gospodarske policije pred dnevi na stanovanju nekake pekoveške pomočnika v mestu našli celo zalogo sveže svinjine, med drugim celo polovico svinje. S tihotapskim pekom vred je policija aretirala tudi njegove odjemalce, ki so mu plačevali svinjino po 60 kun kg. Tihotapca so po kratkem postopku obsodili na dve leti prisilnega dela. — Nekoga drugega tihotapca so prišli, ker je na sejmu v Dugem Selu kupil preve svinjo, da jo zakolje, čeprav je vedel za njeno stanje. — Neki drug prepredajalec je kupil mladega prašča, težkega 50 kg, za 2800 kun. — Gospo-

darska policija je ugotovila, da se največ mesa tihotapi v Zagreb preko maksimalnega kolodvora. Nekateri tihotapci so se odločili za tvegano metodo, da mečajo meso iz drvečega vlaka, kjer jih ob progi čaka njihovi pomagači. Vse meso, ki v Zagreb prihaja na ta način, policija zapleni in ga oddaja mesarjem, da ga porabijo za potrebe mertnega prebivalstva.

Pa ne samo meso, tudi cele svinje skušajo prepredajalci tihotapati v mesto. Prav tako pa je tihotapstvo z živino na široko razpredeno v pokrajini. V Klostru Podravskem so aretirali mesarja Stjepana Mohlerja, ki je vsako noč kral po več pitanih svinj, tako da je imel iz dneva v dan po 7000 do 10.000 kg prometa. Izvažal je svinjino celo v inozemstvo. Zajednica in njena gospodarska policija budno pazita na udeleževanja tihotapev in z energičnimi ukrepi preganjata nezakonito trgovino.

Naše gledališče

DRAMA

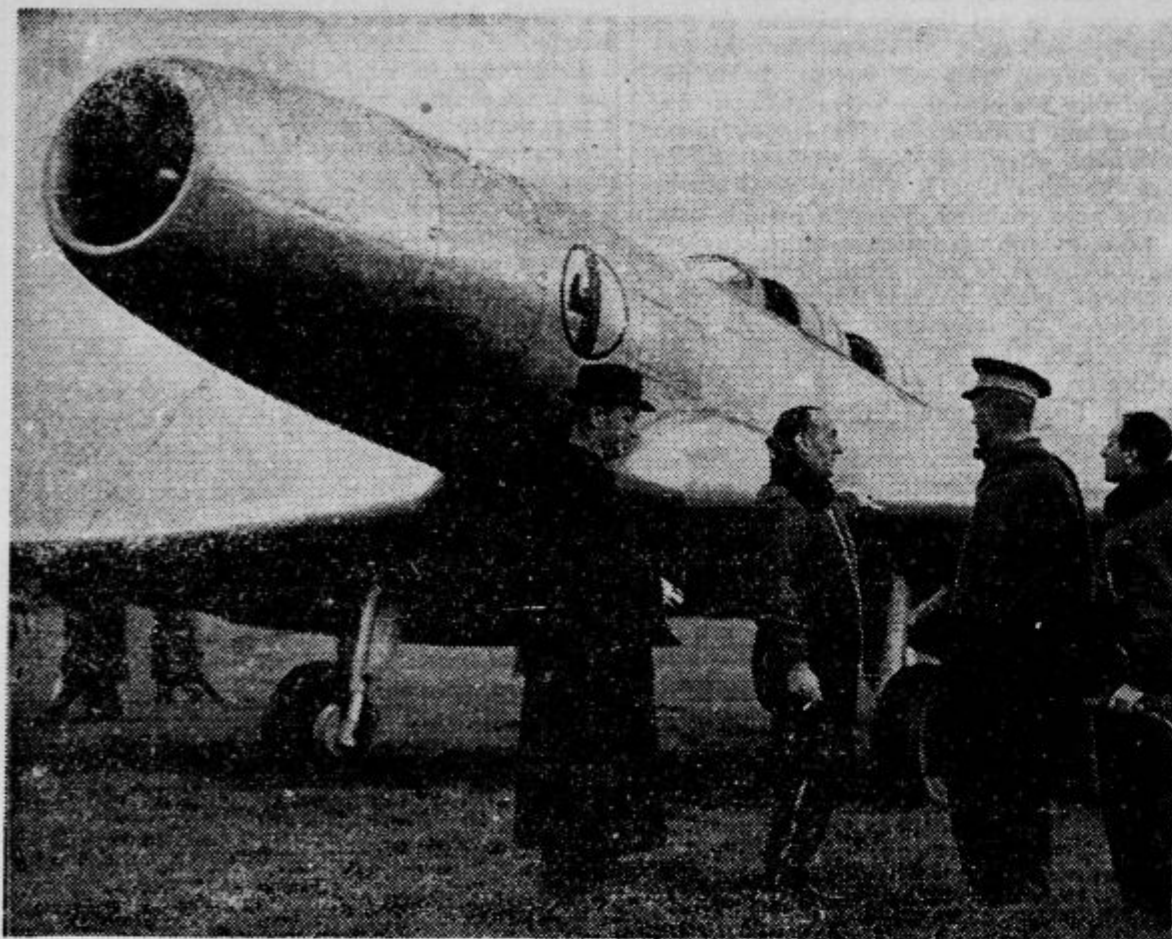
Četrtek, 11. dec., ob 17.30: »Bog z vami, mlada leta!« Red Premierski.
Petek, 12. dec., ob 15: »Hamlet«. Dijaška predstava. Zelo znižane cene. Izven.
Sobota, 13. dec., ob 17.30: »Bog z vami, mlada leta!« Red B.
Ančka Levčarjeva bo nastopila prvič v tekoči sezoni v glavni ženski vlogi v veseligr Orlia in Camasia »Bog z vami, mlada leta!« Ljubezna tridejanska pokaže izrez iz življenja mladega študenta v Turinu, njegovo ljubezensko zgodbo in okolje, v katerem se dogaja. Igra je pisana s pristno italijansko lahkonostjo in temperamentom ter dobitno mero humorja in čustvenosti. Glavno moško vlogo bo igral Kralj, dalje sodelujejo Danilova, Rakarjeva, Gabrijelčičeva, Slavčeva, P. Juvanova, Raztresen, Gale, Drenovec, Gregorin in Tiran. Režiser prof. Šest. Repriža te igre bo v soboto za abonente reda B.

OPERA

Četrtek, 11. dec., ob 17: »Seviljski brivec.« Red Četrtek.
Petek, 12. dec.: Zaprti (Generalica).
Sobota, 13. dec., ob 17: »Prodana nevesta.« Red Premierski.
Med vsemi najbolj zanimivimi italijanskimi operami uživa v svetu Rossinijev »Seviljski brivec« še prav posebno popularnost, zato je tudi preko našega oira šel v prejšnjih uprizaritvah nad petdesetkrat. Komično dejanje, ki daje vsem partijam možnost efektnega uveljavljanja in vedra, lahkonoga glasba zagotavlja delu še nadaljnji obstoj. V naslovni partiji je že ponovno uveljavil svoje odlične pevke in igralne sposobnosti Janko, Rossino bo peja Ivančičeva, nadvse učinkovita in popularna je kreacija Don Basilla z Betetom ter nedoljiva komika Dona Bartola z Zupanom. V lanskim letošnjim uprizaritvi podaja tenorsko partijo grofa Almasive Manosvski, Berto — španova. Dirigent A. Neffat, režiser C. Debevec.

Letalo brez propelerja

L'arrivo a Roma del nuovo aeroplano a reazione — Novo reaktijsko letalo

pilotato dal colonnello De Bernardi e dal capitano Pedace — ki ga je pilotiral polkovnik Bernardi in kapitan Pedace, ob svojem prihodu v Rim

Pred nekaj dnevi smo na kratko poročali o zanimivem poletu novorodnega letala, ki ga je zgradil italijanski inženjer Secondo Campini. K temu poročajo še sledeče podrobnosti:

Letalo brez propelerja ali »reaktjsko letalo«, kakor ga imenuje izumitelj, je izvršilo polet iz Milana v 2. urah in četrtil. Vodil ga je znani pilot Mario De Bernardi. Po uspešnem poletu sta izumitelj in pilot sprejela predstavnika tiska in jim postrgala z zanimivimi podatki o poletu samem, kakor tudi o letalu, o možnostih njegovega razvoja v bodočnosti.

Polet, je dejal inž. Campini, ni imel namena, da bi preizkusil zmogljivost novega letala, temveč je šlo samo za to, da se aparat, potem ko so ga v delavnici že preizkusili, prepelje v Rim, oziroma iz Talieda v Guidonio. Letalo je v ostalem isto, ki se je lansko leto v Taliedu prvič dvignilo v zrak in o katerem je tedaj pisal ves svetovni tisk. Med poletom iz Milana v Guidonio iz raznih vzrokov niso izkoristili vseh njegovih sposobnosti, vendar pa je bil podan dokaz, da je reaktjsko letalo doseglo isto zmogljivost, ki jo je mogoče doseči z modernimi aparati na propeler, navzile temu, da je neugodno vreme s slabim pregledom privedlo letalca, da so morali spreminjati smer. Polet pa se je izvršil vse eno v najlepšem redu.

Inž. Campini je pripomnil, da bi bilo odveč poudarjati važnost tega poleta. Reaktjsko letalo se je že v enem samem letu po svoji prvi preizkušnji izkazalo kot stroj, ki se lahko v raznih pogledih pomeri z aparati na vijak, čeprav predstavljajo ti uspeh celega tridesetletnega razvoja nekega drugega pogonskega načina. Polet iz Milana v Rim predstavlja dogodek, ki bo imel velik vpliv na razvoj bodoče aeronavtske tehnike in aviacije.

Tudi poveljnik De Bernardi je izrazil svojo navdušenost nad novim aparatom in njegovimi uspehi. Dejal je, da je letalo silajno prebilo uradno preizkušnjo. Navzile temu, da ozračje prilike niso bile ugodne, se je polet izvršil v redu in varno. Ves čas ni bilo niti najmanjše nevarnosti.

Polkovnik De Bernardi bi bil lahko zakrožil nad Rimom, preden se je spustil v Guidonio na tla. Dejal je pa z nasmehom, da se je tega zdržal, ker ni hotel prebivalstva prestrašiti s tuljenjem svojega aparata. To tuljenje je v resnici oglušilo in spominja na silovito sireno. Povzroča ga zrak in stisnjen plin, ki uhajata iz pogonskih naprav.

»Giornale d'Italia« navaja naslednje tehnične podrobnosti o Campinijevem letalu:

Zmogljivost letala po običajnem sistemu na propeler, je del izumitelja, je prilično dobra in znaša 75 odstotkov pri brzini do 600 km na uro. Čim bolj pa se brzina viša tem slabša je izraba danih možnosti, tako da je pri brzini zvoka (1200 km na uro) najslabša. Z reaktjskim sistemom pa je baš narobe: do brzine 400 km je izraba nizka, ta sistem se do te brzine ne izplača, a čim večja je brzina, tem bolje se

izkorišča. Z drugimi besedami: letalo na propeler, ki bi doseglo brzo 1200 km na uro, te brzine ne bi moglo več stopnjavati, tudi če bi se opremilo z močnejšimi motorji ali pa če bi povišalo število obratov svojih propelerjev. Letalo na reakcijo pa bi svojo brzo dvigalo lahko v neskončnost in bi bilo pri tem izkoriščeno čedalje boljše.

V letalu, ki ga je zgradil inž. Campini, se zrak vsesava v kljuno in stiska s kompresorjem, ki ga poganja naveden bencinski motor. Vsesani in stisnjeni zrak, plini iz mešanice zraka in bencina v motorju in kalorije iz hladilne vode za motor uhajajo zadaj z velikansko brzo in dolge cevi, ki je nameščena v osi letala, ter proizvajajo reaktjske sunke, ki poganjajo letalo naprej. Če bi hoteli brzo še povečati, bi to dosegli s tem, da bi segreli s posebno napravo zrak, ki uhaja iz kompresorja.

Sistem je, kakor vidimo, zelo preprost, a v Zedinjenih državah in drugih deželah so preizkušali vendarle že deset let letala na reakcijo in so z njimi dosegli samo to ali pa niti tega niso dosegli, da so malo združili po letalski, ne da bi se mogli dvigniti v zrak. Campiniu se je nasprotno posrečilo, da je svoje letalo popeljal celo iz Milana v Rim. Ta polet se je izvršil sicer le s povprečno brzo 200 km na uro, kar je dosti manj nego bi bila brzina, pri kateri bi letalo novega sistema po svoji zmogljivosti začelo prekašati dosedanja letala, vendar pa morda ni daleč dan, pravi »Giornale d'Italia«, ko se bo mogel kakšen italijanski pilot postaviti s tem, da je prekorčal mejnik 1000 km na uro. Campinijev aparat kaže, da je razvoj na pravi poti.

Ameriška ladijska imena

Prva poročila o spopadih na Tihem oceanu so javila, da so Japonci med drugim potopili ameriško vojno ladjo »Oklahoma«, kar je ameriško poročilo poskušalo omiliti potem z navedbo, da gre za zastarelo vojni brod. Kakšna je bila prav za prav ta ladja? Citatelj si lahko napravi neko bojšo predstavlo, če ve, da imajo Američani navado, krstiti različne kategorije svojih vojnih ladij z določenimi kategorijami imen. Krizbarke imenujejo namreč po svojih velemitih, bojne ladje po državah, vojne transportne ladje po umrlih poveljnikih mornariškega zbora, rušilci, ki so posebno številna skupina, dobivajo imena po mornariških ministrih, zaslužnih mornarjih, poslancih in izumiteljih, oceanski vlačci spet po indijanskim rodovih, iskalski min potih, topničarke po malih mestih in reparaturne ladje po mitoloških figurah. »Oklahoma« (v nasprotju z »Oklahoma City«, ki je mesto), je prešla svoje ime tedaj po ameriški državi in je bila bojna ladja.

»Greer«, o katerem je bilo svojočasno toliko govora, je prejel ime po prilicno nezanimivem možu, po ministru Greeru, ki je kot poveljnik reševalne ekspedicije 1873.

Življenje v Kijevu

Iz Kijeva poročajo, da se tamkajšnje življenje počasi vrača v normalni tir. Na loge, pred katerimi stoje zasedbene oblasti niso prepreke, kajti zmanjkalo je ali pa je bilo uničeno vse, kar je civilnemu življenju nujno potrebno. Vodovodne napeljave, plinovodi in električni vodi so na raznih mestih razdejani, tako da je treba vse te naprave popolnoma revidirati. Zasedbene oblasti so med drugim podvezle celo vrsto ukrepov, ki se tičejo organizacije zdravstvene in podporne službe najpogotrebnejšemu delu prebivalstva.

Volkov v Španiji

V ozemlju Hererueru v španski provinci Meridi so se pojavili volkovi v neobičajnem številu. Viharji, ki divjajo že nekoliko dni v gorah, so jih pregnali v nizino, kjer so se v svojem gladi takoj spravili na pašo — se živino. Pastirji, ki so jih preštevili tropi zverin popolnoma presenetili, so se utegnili komaj sami rešiti. Sestavile so se takoj skupine gorjancev in lovcev, ki so priredile energične pogone. Že doslej se te odprave pobile mnogo volkov, a svoje delo nadaljujejo, da bi se tudi za bodoče odpravili takšni nezaželeni zimski obiski.

Omejitve v Švici

V Švici so uvedli nakaznice za jajca. Osebn obrok znaša tri jajca na mesec, lahko pa se zniža tudi na eno jajce. Zmanjšala se je tudi količina razpoložljivega premoga, letos bodo švicarji dobivali samo 25 odstotkov količine, ki so jo normalno uporabljali za kurjavo, prejšnjo zimo pa je bilo na razpolago 35 odstotkov. Tudi glede električnega toka preti pomanjkanje, in sicer zavoljo večje potrebnosti, kakor tudi zavoljo stalne suše v letošnjem letu. Obliati so iz tega razloga sklenile stroge omejitve in so med drugim prepovedale uporabo vsakršnih električnih žarilnikov.

Tujci na Švedskem

V odgovor na razne interpelacije je švedski minister za socialno skrbstvo navedel nekatere podatke glede tujcev, ki so pribežali v to deželo. Vseh skupaj je nad 7000 in pripadajo najrazličnejšim narodom. Za sedaj ne o.piravajo iz švedske nobenega političnega pribežnika, vsi pa so pod nadzorom in jim je prepovedano približevati se vojaškim ali pristaniškim napravam. Delo je našel v deželi samo del beguncv. Kakšnih sto tujcev je bilo interniranih v dve koncentracijski taborišči, ker so bili sumljivi zavoljo svoje politične preteklosti. Iz enega teh taborišč je zadnjič nekoliko internirancev pobegnolo.

Kolikšna je Bolgarija

O sedanjih površini Bolgarije priobčujemo sofijske »Pravdične vesti« najnovejšje podatke. Po teh podatkih je obsegala dežela po neulijjski pogodbi 103.146 štirajških kilometrov. Po pogodbi v Krajovi je prilobila Dobrudžo s 7726 štirajških kilometrov, spomlad letošnjega leta pa Makedonijo s 36.672 ter Trakijo z 18.308 štirajških kilometrov. Skupno obsega torej 165.852 štirajških kilometrov. 73 odstotkov bolgarskega prebivalstva se bavi s poljedelstvom.

iskal in našel ekspedicijsko ladjo »Polaris« ter umrl 1. 1904. kot upokojen admiral. »Kearny«, ameriški rušilec, o katerem je bilo nedavno tega isto tako mnogo govora, pa je prejel svoje ime po mornariškem častniku Lawrenceu Kearnyju, ki je bil izumitelj proslule »politične odprtih vrat« na Kitajskem. Ko so namreč Anglieži 1840. pogodbeno odprli trgovino s petorico kitajskih pristanišč, je Kearny poslal ameriški vladni spomenico, v kateri je predlagal, naj bi si Američani na Kitajskem tudi zaslugurali »takšno ravnanje kakor narod, ki si je priskrbel največ prednosti«. Njegovi predlogi so l. 1844. vodili do prve ameriške pogodbe s Kitajsko.

Kar se pa tiče rušilca »Reuben James«, ki je bil pred kratkim tudi na dnevnem redu, ki se je še v času jadrjenja. l. 1800. udeležil pomorskih vojnih akcij proti vojnim ladjam »Insurgenc« ter »Vengeance«, 1803. do 1805. pa ameriške pomorske akcije proti arabskim gusarjem, ki so imeli tedaj eno izmed svojih glavnih oporišč v Tripolisu. Ob tisti priliki je rešil življenje svojemu poveljniku Stephenu Decaturju.

XXV. in XXVI. seznam kočevskih optantov

XXV. seznam kočevskih izselencev (Služb. list 3. dec.) obsega naslednjih 264 oseb (v oklepajih starost in rojstni kraj):

Občina Koprivnik

Rajhenav: Hutter Anton (55. Koč. Reka), Pavlina roj. Perz (30); Kump Matija (51), Marja roj. Ramor (41), Alojzija (20), Pavlina (18), Marja (16); Niek Bogoljub (27. Onek), Pavlina roj. Jaklič (21), Henrik (9 mes.); Seiler Adolf (36), Pavlina roj. Laspetter (35), Erna (10), Yiem (7), Marja (1), Ivan (78); Hogler Andrej (64), Margareta roj. Stalzer (76); Stenitz Ivan (28), Zofija roj. Meditz (20), Bogomir (1); Kump por. Stenitz Franciska (57); Gramer Josip (64), Rozalija roj. Gramer (56), Ana (19), Josip (17); Gramer Ivan (78); Marja roj. Skiber (70); Gramer Ivan (45), Julijana roj. Eliris (44), Rihard (20), Ida (19), Albert (17), Ernest (12), Ana (7); Kump Ivan (74), Franciska roj. Milkowitsch (45); Sterbenz Ivan (16), Sredogor, Olga (17); Stalzer Josip (54), Marja roj. Lockner (48), Hilda (17); Josip (11); Gramer Ivan (73); Stalzer Matija (75), Marja roj. Gramer (40), Ivan (12), Ana (11); Gramer Matija (50), Ana roj. König (43), Rainfried (19), Ana (18), Frida (14), Ivan (35); Gramer Matija (36), Marja roj. Stalzer (81); Stalzer Matija (75), Magdalena roj. Stiene (71), Ernest (32), Ivan (27); König Ernest (48), Alojzija roj. Kump (46), Alojzija (20), Ernest (15), Arnold (12), Hilda (10), Marja (8), Bogoljub (1); Ramor Rudolf (36), Margareta (30); Ramor Matija (47), Ana roj. Schuss (33), Olga (12), Josip (11), Regina (1); Stiene Henrik (48), Pavlina roj. Hiris (39), Marja (13), Ana (11), Ernest (8), Zofija (5), Berta (2); Stritzel por. Stiene Marja (40), Ernest (15), Anton (11), Marja (8); Stiene Josip (22); Stiene Ferdinand (71), Marja roj. Trampesch (65); Stalzer Emanuel (50), Marja roj. Schauer (41), Viktor (21) stanujoč v Nemčiji, Edvard (18) stanujoč v Nemčiji, Avrelja (16), Viljem (8), Helmut (6); Stenitz Pavlina (22); Stalzer por. Stenitz Josipina (60); Stiene Matija (81); Stiene Matija (50), Ana roj. Trampesch (35), Josip (14), Ana (11), Albert (8); Petšcher Ivan (37); Petšcher Ivan (67), Rozalija roj. Schober (82); Stiene Fridrich (32), Stefanija roj. Rothel (33); Stiene Jurij (65), Marja roj. Schauer (63); Ramor por. Stiene Marja (82); Maichin Franc (28, Ribnik) Pavlina roj. Trampesch (34), Erna (11); Trampesch Matija (68); Stiene Matija (60); Schmidt por. Kusold Helena (82); Stalzer Josipina (28, Knjč potok); Kusold Matija (47, Amerika); Emilija roj. Stiene (40), Ervin (41), Emilija (13), Ivan (12), Jakobina (9), Rozina (6); Kump Josip (62), Matija (69).

Gor. Mačja vas: Hutter por. Stiene Erna (28, Laze), Ana (4); Hutter Rudolf (29), Arnold (21); Hutter Franc (65), Golobij potok), Florjanka roj. Stalzer (65).

Podstenje: Stalzer Matija (75); Stalzer Josip (45), Olga roj. Röhel (31), Frida (7), Alfred (5); Golobij potok: Schaffer Josip (33).

Občina Črna na Koroškem

Mali Rigelj: Pogajen Ivan (38), Berta roj. Hognigmann (32), Josip (13), Erna (12), Ana (10); Hognigmann Franc (31); Hognigmann Ferdinand (43), Marja roj. Weiss (36), Ferdinand (10), Franc (9), Marja (8), Erna (5), Josip (3); Matzele por. Moschner Antonija (65), Edvard (20).

Pojane: Pink por. Troje Marja (40), Josip (13), Erna (17), Ivan (13); Stritzel Marja (38); Hognigmann Andrej (27); Spreitzer Ivan (73), Teresija roj. Winkelske (70); Maichin Franc (38, Stara žaga), Marja roj. Höfeler (28), Franc (11), Ivan (9), Edeltraud (1); Troje Ferdinand (31); Gerge Josipina (70, Stara žaga); Kapsel (33); Ivan (19); Kapsel Ivan (20); Gramer Gizela (14, Novo mesto); Stritzel Ana (38); Schmidt Josip (29), Pavla roj. Grill (30), Josip (2), Traudl (1); Grill Franc (78), Ivana roj. Samida (69), Ivan (13); König Zofija (19, Potok); Margareta roj. Schettke; Margareta roj. Josip (34), Marja roj. Jaklič (62); Mausser Andrej (70), Franciska roj. Sterbenz (60), Ana (20), Rosa (19); Matzele Ivan (64), Rozalija roj. Stritzel (51), Marja (15), Ivan (12), Ivan (18), stanujoč v Nemčiji; Stritzel Josip (46), Marja roj. Purobor (30), Marja (8 mes.); Mausser Ivan (50, Komolce), Ivana roj. Hognigmann (50), Marja (18), Ivan (16), Josip (14), Avgust (4); Stritzel Julijana (48); Spreitzer Olga (29); Petšcher por. Stritzel Marja (62); Grill Zofija (29); Kiprij Rudolf (31, Podstenica); Grill Josip (42, Podstenica), Marja roj. Höfeler (32); Spreitzer Ivan (35); Mausser Ana (21); Schmidt Alojzija (61); Matzele Josip (21); Gramer Olga (25); Mausser Andrej (25); Höfeler Edvard (24); Moschner Ivan (78); Höfeler Margareta (80, Občina); Winkelske Franc (76, Občina); Mische Matija (83, Pogorelec); Kramer por. Stritzel Cecilija (38, Planina).

Nova gor.: Hutter Edvard (31, Pakšice), Ivan roj. Pausche-Kump (41), Ivana (2), Edeltraud (1 mes.); Pausche Zofija (16), Bigita (15), Marja (14).

Upniki navedenih oseb morajo do 17. decembra prijaviti svoje terjatve Pobotnemu uradu za dolgove in terjatve, Ljubljana, Rimski trg.

XXVI. seznam kočevskih izselencev (Služb. list 3. dec.) obsega naslednjih 219 oseb (v oklepajih starost in rojstni kraj):

Občina Kočevska Reka

Gotenica: Lesser Robert (29); Parthe Josip (43), Magdalena roj. Sunterer (30), Harald (10); Stämpel Ivan (78), Marja roj. Putre (74); Michitsch Jurij (61), Marja roj. Primosch (53), Marta (20), Rihard (18), Jovpina (16), Ernest (13); Putre por. Michitsch Marja (50), Marja roj. Magdalena (21); Schuchterschütz Leni (35), Edeltraud (2), Alojzija (72); Röhel Ivan (41, Komarna), Rozalija roj. Tschinkel (36), Marja (13), Ivana (11), Rozina (9), Rozina (7), Ivan (7), Kristina (4), Erh (2); Michitsch por. Tschinkel Marja (79); Paar por. Primosch Elizabeta (53), Ferdinand (20), Feliks (18), Matija (17), Poldi (11); Michitsch por. Grünseich Marja (55); Tschine Marja (26); Primosch Josip (47); Stämpel por. Michitsch Josipina (62), Matija (18), Ivana (34); Widerwohl Ferdinand (42, Borovce), Marja roj. Kordisch (39), Ferdinand (14), Leopold (11), Hermina (6); Michitsch Ju-

rij (51), Marja roj. Weber (39), Ernest (51), Viktor (13), Ervin (6); Michitsch Franc (51), Ivana roj. Stämpel (41), Josip (17), Ana (11), Berta (1); Weber por. Michitsch Neza (83); Stämpel Jurij (50), Katarina roj. Žagar (66); Hogler Ivan (49), Ana roj. Michitsch (52), Mila (24), Erna (14); Weber Josip (79), Josipina roj. Stämpel (61), Pavla (32), Alfons (8), Ludovik (36); Haas por. Racker Margareta (70, Mlaaka); Pole Ivan (47), Jera roj. Krusch (48), Bernard (19), Ivan (15), Hilda (17), Rudolf (29); Stämpel Jurij (53), Helena roj. Parthe (53), Marja (17); Noldin por. Michitsch Ana (37), Alfred (12), Ana (7); Hogler Karel (30); König Marja (19), Josip (15), Ida (13); Krusch por. Michitsch Marja (73); Primosch por. Weber Matilda (41, Grčarice); Pole Ivan (60), Magdalena roj. Schuching (72), Adolf (33); Stämpel Alojzija (34), Marja roj. Stämpel (33), Ernest (9), Irma (4); Parthe por. Stämpel Magdalena (73); Weber por. Stämpel Josipina (72); Schaffer Franz (34), Franciska roj. Stämpel (41), Peter (71); Vidmar Mimi (15); Pole Edvard (38), Marja roj. Rjthel (53); Stämpel Josip (23); Primosch Josip (50), Ana roj. Weber (45), Edvard (20), Ana (12), Magdalena (28); Michitsch Ivan (29), Magdalena roj. Stämpel (32), Alfred (8), Josip (6); Hogler Franciska (61); Schneider por. Hogler Marja (54), Marja (26), Rudolf (28); Nossan Emi (21); Michitsch Franc (71), Viktor (34), Peter (28); Pole Josip (58), Teresija roj. Ankerkoll (42), Erna (15), Emil (11), Franc (9), Rosa (20), Adolf (2 mes.); Grünseich por. Weber Magdalena (70); Lesser Josip (46), Magdalena roj. Weber (39), Jera (13), Viktor (11); Weber Franc (73); Lesser Josip (23, Amerika); Stämpel por. Michitsch Marjiana (64), Ana (40); Putre Ernest (23), Helena roj. Widner (79); Tschinkel Matija (43), Florjanka roj. Putre (40), Matija (18), Ana (14), Ivan (12); Michitsch Ivan (39, Inlauf), Marja roj. Tscherne (41); Tscherne Ivan (50, Pies), Marja roj. Tscherne (46); Grünber Josip (67), Marja roj. Michitsch (65); Parthe Pavel (49), Marja roj. Grabner (35), Klara (12); Michitsch por. Tscherne Teresija (77); Michitsch Ivan (35), Marja roj. Maliner (44), Ernest (2); Tscherne Ivan (19), Matilda (12); Parthe Josip (65), Leni (16), Matija (20), Franc (22); Woldin Josip (71), Marja roj. Sumper (64); Pole por. Weber Elizabeta (73), Rozalija (38); Michitsch por. Weber Marja (65); Weber Josip (41), Josipina roj. Michitsch (31), Viktor (9), Oskar (2); Woldin Richard (74), Irma roj. Krusch (31); Michitsch Viljem (28); Michitsch Josip (61), Magdalena roj. Michitsch (60), Pavel (21); Wolf por. Weber Josipina (67, Rogati hrib), Ivan (38), Rihard (25); Schuchterschütz Ludovik (32), Kristina roj. Stämpel (29), Marja (2); Tscherne Ana (34), Tscherne Komar (71), Elizabeta roj. Tscherne (66), Pavil (24); Michitsch Franc (40), Magdalena roj. Grünseich (40), Rihard (17); Pole Matija (51), Ana roj. Parthe (47), Erna (18), Matilda (13), Pavel (12); Weber por. Pole Marja (70); Michitsch Josip (59), Ivana roj. Poldi (55), Berta (26), Franc (24); Parthe Ivan (38), Magdalena roj. Michitsch (59), Pavel (28), Ivan (31), Leni (27); Lesser Jakob (63), Marja roj. Stämpel (61), Franc (26); Weber Franc (30); Michitsch por. Wiedner Ana (49), Ana (16), Pavel (14), Marja (11), Rihard (9); Primosch Josip (57); Obergöll por. Lichy Marjiana (61); Obergöll Erna (35, Javornik); Lesser Rozi (11); Pole por. Primosch Angela (61); Weber Franc (30).

Upniki navedenih oseb morajo do 17. decembra prijaviti svoje terjatve Pobotnemu uradu za dolgove in terjatve, Ljubljana, Rimski trg.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Skopušnikova žena je bolna. Zdravnik ji je predpisal bivanje ob morju, kar potrebuje slanege zraka. Skopušnik je šel, kupil je slanika in ga privzel na ventilator...

KOLODVORSKA URA

Živel sem v prijaznem mestecu in sem bil dober prijatelj železniskega predstojnika. Nekega dne se mi je videl nekoliko bled, pa sem bil radoveden, kaj mu je, in sem ga vprašal:

- Kako je kaj z vašim zdravjem?
- Ze gre, že gre...
- Kaj pa prebava? Ali je vse v redu?
- O, to pa to. Ta je pa že dolga leta tako izvrstna, da se moji uslužbenci ravnavajo po njej namesto po kolodvorski uri.

A NEKDOTA

Pisatelju Karlu Schönherrju je mlad moški izročil nekoč debel zvezek svojih pesmi, da bi mu jih ocenil.

»Otroci moje muze!« je dejal mladenič ponosno. »Ustvarjal sem jih v pijanosti!« Schönherr jih je čital četrto uro, čital jih je pol ure, njegovo čelo se je mračilo čedalje bolj. Končno je mlademu možu zvezek vrnil in dejal:

»Veste kaj: postanite antialkoholik!«

VSAK DAN ENA

»Sedaj ste odsedeli tukaj pet let. Ali ne koprite po tem, da bi videli spet svoje prijatelje in znance?«

»Ne, saj jih vidim vsak dan pri sprehodu na dvorišču!«

Kulturni pregled

Razstava štirih impresionistov

Kakor štirje hrasti, ki kraljujejo iz davnine nad drugim drevjem in grmčevjem vrh gor, se mi zde naši impresionisti Jakopič, Jama, Stern in Vesel. Nad štirideset let čitamo njihova imena na vodilnem mestu, kjer se piše o slovenski likovni umetnosti. Štirim močnim talentom je bilo dano, da so s svojim delom obogatili slovensko likovno umetnost ter ji vtisnili pečat svoje dobe, ki je bila vsaj v začetku prevarna.

Monakovsko pleinairsko gibanje je vzgajalo mnogo propagatorjev nove slikarske šole, a menda nikjer ni našlo toliko gibanja na tako hvaležen odziv, kakor med Slovenci. Res da je tudi našim novotarjem bilo težko utreti si pot v javnosti in da so tudi oni našli na tam na odpor pri konservativnem občinstvu. Priznati pa moramo, da je kritika z malimi izjemami veskrog upoštevala njih stremiljenja; še več, da so bili delci v vseh javnih ocenah izredne pozornosti. S tem je njihova nova smer, ki je dobila pozneje tudi pri nas naziv impresionizma, zavzela pri Slovencih neko dominantno vlogo, ki je obdržala svojo moč celo v dobi strastnega iskanja novih smeri v povojnem času. In še danes, ko je tudi ta doba že za nami in ko se začnejo obzorje na umetnostnem nebu razčiščevati, ko vemo, da kvaliteta umetnine ni odvisna ne od struje, ne od mode, ne od manire, temveč edinole od individualnega talenta, znanja, izkustva, čustvenosti in — avtokritike, —

zvezla naših štirih mušketirjev-impresionistov ni podelala.

Zato je razumljivo, da je njih skupni nastop po dolgih letih ločenega razstavljanja vzbudil med ljubitelji naše likovne umetnosti veliko pozornost.

Zbirka, ki jo vidimo v Galeriji Obersnel, je nad vse zanimiva in daje pobudo k razmišljanju o pomenu četvorice impresionistov za slovensko umetnost sploh, kakor tudi o njih medsebojnem razmerju.

Če govorimo o njih vplivu na našo likovno umetnost, nas predvsem začudi dejstvo, da nobeden izmed teh umetnikov ni ustvaril pri nas svoje »šole«. Opaženi so bili sicer vplivi na razne mlajše slikarje, vendar ne v tolikšni meri, da bi mogli o njih trditi, da nadaljujejo delo svojih vzornikov. Bolj viden je pa bil njihov vpliv na presojevalce naše umetnosti. O tem priča nešteto razprav, člankov in ocen, priobčenih v naših zgodovinskih in revijalnih izdajah ali v dnevnem časopisu. O tem priča tudi razpored naša Narodne galerije, ki je bila neposredno ali posredno vplivana od teh naših mojstrov. Pri vseh razlikah, ki jih moremo zasledovati na njihovih delih, smemo trditi, da jih veže skupno prepričanje, da se mora slikar izogibati podrobnosti ter da je slika le takrat kvalitetna, če jo uživaš šele iz določene distance. Ta nekoliko pristranska maksima monakovske šole je zaradi močnega vpliva naših mojstrov na slovensko umetnostne pisce prenesla tezo ene struje na splošnost, a naivnejši izmed njih so si jo

osvojili kot dogmo. Tako je pri nas Slovenec našel širokogrudnejše pojmovanje o vrednotenju slikarstva na nasprotovanje kritike, kar so na lastni koži občutili vsi oni slikarji, ki so bili drugačnega mnenja.

Z druge strani pa moremo med njimi samimi konstatirati bistvene razlike.

Jama je predstavnik optičnega verzima, iskalec barvne resnice, ki jo ustvarja sončna svetloba in s tem zastopnik najpustnejšega »frajlita« monakovskega tipa.

Jakopič, po občutju zaljni zastopnik ljubljanskega baroka, je v stvari ustvaritelj barvnih fantazij, ki osvajaajo s svojo posebno harmonijo, ne da bi hoteli biti veren prikaz narave.

Stern je bravurozen slikar pred naravo, ki jo študira z breztenenčno vernostjo z zares impresionistično smelostjo.

Vesel je končno iskalec zasanjane lepote človeške figure in krajine, ki jo podaja v skoraj peintilistični maniri z barvnimi odtenki ugašenimi v molu.

Če bi presojal po čustveni lestvi, bi postavil Vesela na prvo mesto, po stopnji samosvojega individualizma Jakopiča, po nesentimentalni virtuoznosti Sternena, a po premišljeni dognanosti del M. Jama.

Od prvega nastopa v domovini leta 1900. pa do danes je doživelo umetniško delo naše četvorice sevela svojo naravno evolucijo. Šola je položila temelj njihovemu delu, a stopila je vedno bolj v ozadje in prevladala je njihova lastna individualnost, ki je predrugačila zunanjo podobo njih dela ter ga prilagodila slovenskemu ambijentu. Te slovenske note njihovih umetnin seve ni mogoče analizirati; mogoče jo je občutiti, vsaj pri Jakopiču, Jama in Veselu. Sternu je še najbolj kozmopolit, tako po

izbranih slikih kakor tudi po načinu njih obdelave.

Zbirka pri Obersnelu je nedvomno zanimiva in poučna, čeprav za razstavo, ki mena dohodati pogled v retrospektivno delo naših štirih mojstrov, preveč fragmentarna.

Kot informativna razstava za one tujce, ki jih hočemo predstaviti po tolikih revijah našega umetniškega dela tudi skupino impresionistov, pa je hvalevredna in posrečena prireditev, ki bi se bila dobila primeren naglas, če bi se bila znašla v Jakopičevem paviljonu.

Razstava bi bila vsekakor zaslužila tiskani katalog, ki je navsezadnje vendarle važen dokument za bodočnost.

Da bi posamična dela, ki so deloma že dobro znana, po večini pa naslikana v načinu, ki nam je že zdavn

SPORT

Drobiž od drugod
Hrvatsko prvenstvo z žogo

Preteklo nedeljo — to je v zvezi z zamudami, ki jo imamo z dobivanjem vesti iz Hrvatske, nedelja 30. novembra — sta bili v hrvatskem državnem nogometnem razredu odigrani samo dve tekmi, in sicer med železničarjem iz Zagreba in Hajdukom v Osijeku ter v Zemunu med Gradjanskim in Viktorijo. Bolje kakor Gradjanski, ki je zmagal s pičlimi 4:3 goli (to smo že zabeležili), je drugi zagrebski klub izven domne zmagal z 2:0. Tretja tekma one nedelje med Sarajevom in Mostarjem iz neznanih razlogov ni bila odigrana. Da bi bili glede stanja prvenstvene tabele med najboljšimi hrvatskimi klubi nekoliko bolj na jasnem, objavljamo v naslednjem celotno prvenstveno tabelo do vključno 30. XI letos, ki je takale:

Concordija	7	5	2	0	30	4	12
Gradjanski	6	6	0	0	36	7	12
Železničar	7	3	2	2	7	17	8
SASK	7	3	1	3	13	18	7
Zagorac	7	2	2	3	8	14	6
HASK	7	2	1	4	21	14	5
Zrinjski	5	1	1	3	8	19	3
Hajduk	5	1	0	4	7	25	2
Viktorija	5	0	1	3	7	21	1

O novjših prireditvah (X. kola), eni v Zemunu med Haskom in Viktorijo in drugi v Osijeku med Zrinjskim in Hajdukom, ki sta bili na vrsti v nedeljo 7. t. m., seveda so nismo nikjer izsledili izidov. Gornji podatki so posneti iz zadnje številke »Sporta«, znanega sportnega tednika v Zagrebu, v katerem je tudi to pot 8 strani raznega sportnega čtiva, predvsem iz nogometnega poglavja.

O zadnji prvenstveni nedelji na italijanskih terenih smo mogli prve izide zabeležiti še v naši ponedeljski izdaji, vendar pa pri tem poskusu nismo imeli največ sreče, čeprav brez naše neposredne krivde. Med izidi v diviziji A je treba zapisati dva popravka, in sicer najprej o tekmi med Triestino in Juventusom, ki se je končala kar s 3:0 v korist Tržačanov (in ne samo 3:2, kakor smo slabo silili pri prvem Fiorentino in Milanom, ki se je končala s 4:3 (in ne 4:2) za goste. Kar se tiče točk, je bil objavljen vrstni red točen, prijaviti bi bilo le še to, da je Triestina zelo izboljšala svoj količnik golov (11:4) in je tako kljub temu, da imajo še tri druga moštva (Venezia, Roma in Fiorentina) prav toliko točk, sigurno v vodstvu. Prihodnjo nedeljo igra Triestina v Genovi proti istoimenskemu nasprotniku. V diviziji B so bili zadnjo nedeljo zabeleženi naslednji izidi: Savona - Vicenza 1:1, Alessandria - Udinese 4:2, Pro Patria - Piumana 2:2, Pescara - Lucchese 6:0, Padova - Novara 3:2, Reggiana - Siena 1:1, Pisa - Brescia 2:1, Spezia - Fanello 0:0. V tej skupini vodi Vicenza z 11 točkami pred Fanfallo in Barijem. Omeniti je treba, da je bila deveta tekma sporeda (med Barijem in Pratom) odigrana samo kot prijateljska, ker za tekmo za točke ni bilo odloženega sodnika na igrišču.

V Mađarskem nogometnem prvenstvu sta bila zadnjo nedeljo najbolj pomembna poraza, ki sta jih doživela Ujpest v tekmi proti Gammu s 1:2 in pa Ferencvaros v igri proti Szegedu z 2:3. Ostali glavni izidi te nedelje se glasijo takole: Csepel - NAK Novi Sad 5:1, Salgotarjan - Mava 7:3, Elektromos - Kolosvar 7:1, Kispest - Solnok 2:1.

V koroskem okrožnem prvenstvu sta to nedeljo igrali samo dve moštvi, vsekar najmočnejši, in sicer Villacher SV in Klagenfurter AC. Tekma je ostala z 1:1 (1:0 neodločena, tako da bodo najbrže Beljanci za jesen prišli do prvenstvenega naslova, Jesenice in Kranj sta bila to nedeljo brez iger.

V štajerskem okrožnem razredu so Celjani sprejeli na svojih tleh v goste moštvo Rosenthala in ga pregazili z visokim rezultatom 8:2 (2:2). Poročila posebno hvalijo celjsko napadalno vrsto, ki je v drugi polovici igre počela z gosti, kar je hotela. Po tej zmagi so se Celjani v jesenskem delu tekmovalja prerinili na sedmo mesto med 10 sodelujočimi, mariborski Rapid pa je celo za dve mesti višje.

Obvestilo CONI-a

Zaupnik CONI-a v Ljubljani objavlja: Sportne zveze, pokrajinski odbori, sportni poverjeniki in sportna društva prejema glede sportne delavnosti vsa navodila neposredno od CONI-a in organov, ki so mu podrejeni.

Predsednik CONI-a je odredil preureditev federacije sportnih zdravnikov, federacije časomerilcev in komisije za sportne naprave v posebne organe servizov, ki bodo neposredno podrejeni njemu.

Nekaj vrstic iz Niša. Med Slovenci v Nišu je tudi precej sportnikov, predvsem atletov, vendar pa letošnje poletje tukaj ni bilo posebno prikladno za trening. Edini klub, ki ima atletsko sekcijo, je niški železničar, vendar pa za atlete ni na razpolago tekašča in tudi igrišče je vse prej kakor urejeno. Sedaj, ko je nastopila zima, se sportu ne bomo mogli udajati, saj za smučanje tukaj ni terenov. Ko vam pišem te vrstice, sporočam še to, da je v naše sportne vrste posegla tudi smrt. Izgubili smo enega največ obetajočih slovenskih atletov Zorka ter nogometaša Stalekarja, bivše levo krilo mariborskega železničarja. Mnogo pozdravov atletom in vsem sportnikom pošilja Viktor Muraus.

Iz Kostanjevice

Sejmi pri nas nekdanj in danes. Pred več desetletji je bila Kostanjevica glede sejmov na dobrem glasu in starejši ljudje se še dobro spominjajo, kako velika je bila udeležba na teh sejmihi tako glede goveje živine in svinj kakor tudi kramarjev. Sejmski prostor se je raztezal po tako zvanem »malem placu«, to je cesti, ki se cepi pri pošti in gre skozi mesto vzporedno z državno cesto, s katero se zopet spoji pri farni cerkvi. Živina je ta prostor na tak dan močno ponesnažila, za njo so se podili tudi neštevilni roji muh in drugih neljubih spremljevalcev, ki so se šele po več tednih polagoma razgubili. To je dalo povod, da se je moral živinski sejem premestiti na drugo mesto. Po dolgem razmišljanju so mestni očetje določili »gmajno« blizu parne žage g. Glihe za nov živinski sejem, ki pa je postajal leto za leto bolj klavarn, dokler ni skoraj popolnoma prenehal. Prostor je močvirjen in ob deževju stoji na njem voda. Na sejme, so že desetletja prihajali le kramarji. Mestna korporacija kot aranžerka sejmov si je dolga leta belila glave, kako odpraviti te neprijetnosti, ki nemalem zadevajo gospodarsko življenje v našem mestu. Vsa bližnja okolica je poplavljena izpostavljenosti in pri takem terenu je težko najti kaj primerne za ta namen. Končno se je posrečilo rešiti vprašanje g. mg. E. Fonovi, lekarnarja, agilni tajnici mestne korporacije, ki je pa prodrla s svojim načrtom le s težavo. Za božjepotno cerkvijo Matere Božje dobre ga sveta ima mestna korporacija zelo prikladen prostor, katerega so lepo sploklirali in uredili na njem sejmišče, kjer je bil letos 15. oktobra prvič nad vse pričakovano dobro obiskani živinski in svinjski sejem. Led je prebit in 15. t. m. bo drugi in v tem letu poslednji sejem na tem prostoru, za katerega vlada že sedaj veliko zanimanje in bo brez dvoma udeležba še večja kot je bila pri zadnjem. Škoda le, da smo od vseh strani obdani z državnimi mejami in da zlasti ne moremo do nas Hrvatje, ki so bili vedno najmočnejši obiskovalci naših sejmov.

Radio Ljubljana

ČETRTEK, 11. DECEMBRA 1941-XX.
7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Slovenska glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Kmečka godba. 12.40: Pesmi in melodije. 13.15: Napoved časa — poročila v italijanski. 13.15: Komunikle Glavnega stana Oboroženih Sil v slovenščini. 13.20: Pesmi in melodije — orkester in zbor pod vodstvom mojstra Gallina. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Orkester pod vodstvom mojstra Angelinija. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Orkester pod vodstvom mojstra Manna. 17.40: Zbor lepih glasov ELAR. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Avogust Stanko, solo na harmoniko. 20: Napoved časa — poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.35: Koncert pod vodstvom mojstra Giuseppe Savagnona s sodelovanjem sopranistke Leonarde Piombo. 21.20: Vesti v slovenščini. 21.30: Godba Kr. Policijskega zbora pod vodstvom mojstra Andrea Marchesina. 22.10: Koncert violončelista Attilla Ranzata. 22.45: Poročila v italijanski.

Radioaktivne snovi
v telesu

Dr. J. Gerlach z genetskega oddelka Zavoda cesarja Viljema v Berlinu-Buchu je izvršil zanimive poskuse, da bi ugotovil, v kolikšni meri je človeški organizem sposoben sprejemati in hraniti radioaktivne snovi. Odgovor na to vprašanje je velevažen, če pomislimo, kakšen pomen pripisuje moderna medicina tem prvinam. Pred vsem je mogoče uvesti v organizem skozi prebavne organe snovi, ki si ohranijo za kratek čas svojo radioaktivno sposobnost, n. pr. torij. Krvni pregledi poskusnih oseb so pokazali, da doseže kri visok radioaktivni zmogljivosti po 40 sekundah, če se torijev preparat uvede v oblok

z injekcijo v žile, a po 15 minutah, če se uvede z navadno podkožno injekcijo. Žile sprejmejo torij z veliko hitrostjo in v prvih 24 urah se izloči kar 10 odstotek snovi. Kakor so pokazali poskusi, so vsa organska tkiva sposobna nakopičevati radioaktivne snovi.

Dragocena pijača

V Ženevi se je vršila te dni redka javna dražba: prodali so 500 steklenic pijače iz neke slovite kleti. Med steklenicami so bile nekatere prav redke in naravnost zgodovinske, n. pr. steklenica izvirnega francoskega likerja ki so jo napolnili pod Ludvikom Filipom in ki je šla za 160 švicarskih frankov, dalje druga steklenica francoskega likerja iz iste dobe, ki so jo prodali za 100 švicarskih frankov. Dve steklenici starega vina iz kleti Viljema II. so prodali za 80 oziroma 100 frankov.

iz 45. nadstropja
— brez škode

Newyorški milijarder Richard Jaeckel, ki so ga imenovali »kralja kože«, je sklenil samonar in se je vrgel s 45. nadstropja nekake nebotičnice v globino. Ni bil pa opazil, da je posloplje v svojem srednjem delu širše nego na vrhu, in je padel na plateno streho ki je pokrivala neko ploščad. Ta je vzdržala sunek in telo se je ustavilo komaj deset centimetrov pred praznino. Mož je odnesel le lahke poškodbe, tako da se je lahko še isti večer vrnil iz bolnišnice domov.

Pes, ki poje kakor
petelin

Neki švicarski list poroča o zanimivem poskusu, ki ga je nehoti napravil neki afriški poljedelec. Mož je našel izgubljenega psička in ker ga trenutno ni mogel spraviti drugam, ga je zaprl v kurnik. Po treh mesecih se je nemalo začudil, ko ga je pes pozdravil z glasovi, ki so domala sličili petelinjemu petju. Žival, ki je ves ta čas prebivala v kurniku, je končno — če smemo verjeti temu poročilu — začela posnemati petehte. Isti list tudi trdi, da se psi, ki rasejo osamljeni, to je brez pasje družbe, nikoli ne naučijo posteno lajati, temveč samo tuljiti ali renčijo.

Grob papeža Urbana V.

Med izkopavanjem v cerkvi svetega Viktorja v Marsellu je prišla na dan vrsta kamenitih grobov, ki nimajo nobene označbe. Strokovnjaki pa domnevaajo, da je med njimi tudi grob papeža Urbana V., ki so njegove telesne ostanke pokopali v Provansu, a so med revolucijo l. 1789. izgubili.

Konec prebivanja v duplinah

Kakor poroča »Tagespost«, prebivajo v severnomadžarski županiji Borsod številni prebivalci še danes v duplinah in jamah. Pred nekaj leti je bil uveden pokret, da dobi to ljudje človeka vredna bivališča. Dosele so spravili 500 sodobnih jamskih prebivalcev v 96 novo zgrajenih bivališč.

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Fotografskega

pomočnika (-ico) za samostojno delo sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20220-1

Služkinjo

ki je zmožna tudi kuhe, iščem. Nastop takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20210-1

Autogen varilca

sprejem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Autogen varilce«. 20209-1

Službe išče

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Mlada

pom. natakarka, večja italijancina, išče zaposlitev. Sprejme tudi v področju. Naslov: Tržaška cesta 71. 20213-2

Prodaj

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Ugodno prodam:

zložitve postelje s trdelno omarico, luč za osvetljevanje Panexol, 2 sanki, 1 drsalke, Baukasten-Märklin, violino. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20223-6

Stedilnik

znamke »Dika«, dobro ohranjen, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20222-6

Kopalno kad

platinasto, prodam. Čokert, Gregorčičeva 5. 20221-6

Prodaj

električni stedilnik in nekaj pohištva. Ogled ob 3. do 5. ure popoldne: Gradišče 1/III, nadstropje. 20224-6

INSERIRAJ

V »JUTRU«

Kupim

Kupujem vse vrste kromske in žilvinke odpadke ter žaklino. Hrenova ul. 8. 19234-7

Steklenice

likerske (oglate literke) in Cognac steklenice, kupimo vsako množino takoj. »Alko«, Gosposvetska c. 13 (Kolizej). 20114-7

Prazne steklenice

vinске, vrst, vsako količino, plačamo najbolje — Rupena, Tavčarjeva 6, telefon 38-47. 19842-7

Drsalke

(Skeksne) s čevlji št. 40-41, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20205-7

Kauč

kupim, plačam takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kauč«. 20203-7

Kolesa

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Nov tricikelj

z močno konstrukcijo in 18mesečno garancijo, ugodno napredaj. Mehanična delavnica L. Ambroz, Tržaška cesta 71. 20217-11

Pohištvo

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Posamezne omare, postelje, zložljive postelje, mize, stole in razno rabljeno pohištvo prodaj: Trgovina »OGLEDA«, Mestni trg št. 3. 20218-12

Spalnico

popolnoma novo, iz mehkega lesa, orhovo pleksano, prodam za Lir 3500.—, istotam napredaj več rabljenega pohištva. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20219-12

Stanovanje

odda Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Enosob. stanovanje

oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Stanovanja

išče Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Stanovanje

dveh ali treh sob v zasebni hiši iščem za takoj ali januar. Pogoji: kopalnica in plin. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stanovanje 66«. 20214-23

Sobo odda

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Sobo

s posebnim vzhodom in uporabo kopalnice, oddam stalnemu gospodu. Videmška (Szarjevka) ul. 3, pritičje, pri novi cerkvi v šiški. 20214-23

Sobo

v sredini mesta oddam poslovalnici s hrano. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20216-23

Opremljeno sobo

s kopalnico, oddam eni ali dveh osebam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20202-23

Sobe išče

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Boljša uradnica

išče lepo komfortno sobo z vso opremo, po možnosti v centru. Podrobne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna«. 20195-23a

Lepo nagrado

dam tistemu, ki mi preskrbi lepo garsonjero v novi hiši ali pa udobno opremljeno sobo s strogo ločenim vzhodom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo nujno«. 20178-23a

Garsonjero

iščem v novi hiši. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa garsonjera«. 20177-23a

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, pri boljši družini, v sredini mesta ali njegovi neposredni bližini, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv plačnik«. 20176-23a

Zakonce

stalno v Ljubljani, iščeta opremljeno sobo, po možnosti s kopalnico za takoj ali začetek januarja. Ponudbe Poštni predal 13. 20031-23a

Lovski pes

mladič se je našel. Rožna dolina, C. X/13, Brzga. 20206-27

Udobno sobo

lepo opremljeno, s strogo ločenim vzhodom, v sredini mesta, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospoda«. 19890-23a

Opremljeno sobo

čisto in mirno, išče tuzen samaki uradnik za takoj ali kasneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točene«. 20211-23a

Opremljeno sobico

skromno, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cisto«. 20204-23a

Lokal

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Manjši lokal

iščem v sredini mesta za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lokal takoie«. 20215-19

Živali

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Lovski pes

mladič se je našel. Rožna dolina, C. X/13, Brzga. 20206-27

Izgubljeno

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Reven pomočnik

je izgubil denarnico s precejšno vsoto denarja. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v ogl. odd. Jutra. 20207-28

Informacije

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

Kobilu »Fukne«

št. 290 je dobil pri: J. von Leben, gostilničar, Dvor, občina Polhovgradec. 20172-31

Razno

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za listro l. 3.—

PREMOG

DRVA

I. Pogačnik

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 5. Telefon 20-59

NUJNI POŠTNI
PAKETI URGENTI

giungono a destinazione contemporaneamente alle corrispondenze per espresso impostate nello stesso giorno ed alla stessa ora. Sono accettati da e per tutte le località del Regno e delle Colonie italiane. Hanno corso coi treni diretti e direttissimi. Sono recapitati a domicilio per espresso subito dopo l'arrivo a destinazione.

dospejo na naslov ob istem času kakor ekspresna pisma, oddana na pošti istega dne in ob isti uri. — Sprejemajo jih v vseh krajih in za vse kraje Kraljevine Italije in kolonij. — Potujejo z direktnimi in pospešenimi brzovlaki. Na dom se dostavljajo najhitreje, takoj, ko dospejo v namenjeno postajo.

Umrl je naš ljubljani oče, stari oče, tast, stric in svak, gospod

ANTON KMET
železniški zvanik v pokoju

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek 11. t. m. ob ½ 5. uri popoldne z žal — kapelice sv. Antona.

LJUBLJANA, dne 8. decembra 1941.

ZALUJOČE HCERE IN OSTALO SORODSTVO

Umrl je srčno ljubljani soprog,

Dragorad Kunc
višji sodni nadoficijal

K večnemu počitku ga bomo položili v četrtek, dne 11. t. m. ob 2. uri popoldne na pokopališče v Vojni vasi.

Črnomelj, dne 10. decembra 1941.

ZALUJOČA SOPROGA IN OSTALO SORODSTVO

R Sabatini:

DOTA IN SRCE

Roman

»Vraga, Gaston!« je navdušeno vzkliknil. »To vam je milo dekletce! Ste že kdaj videli lepšo od nje?«

»Čudovito je lepa, bogme da,« sem z nasmeškom odvrnil, prepričan, da mu je na mislih Ivona St. Albaret de Canaples. Vendar mu tega za zdaj nisem maral povedati, ampak sem ga pustil, naj nadaljuje.

»Ce je tako ljubezniva in nežna, kakor je lepa, Gaston... nu, tedaj je nevarnost, da splavajo na črti strica Julija po vodi. Za nič ne grem iz Choi-syja, ne da bi prej govoril z njo; vobče pa pojdem z njo vred odtod.«

»Tudi v tem primeru lahko odrineva po prvotnem načrtu, to je, po kosilu, zakaj gospodični mislita nadaljevati pot najdalje čez uro ali dve.«

Andrej je nekaj trenutkov molčal, potem pa vzkliknil:

»Vrag naj vzame vse kardinalove namere!« in silovito udaril po mizi. »Ne grem v Blois in ne grem!«

»